

II

(Sdělení)

SDĚLENÍ ORGÁNŮ, INSTITUCÍ A JINÝCH SUBJEKTŮ EVROPSKÉ UNIE

EVROPSKÁ KOMISE

SDĚLENÍ KOMISE

Pokyny EU k použití pravidel státní podpory ve vztahu k rychlému zavádění širokopásmových sítí

(2013/C 25/01)

1. ÚVOD

(1) Dostupnost širokopásmového připojení má strategický význam jak pro evropský růst a inovace ve všech odvětvích hospodářství, tak pro sociální a územní soudržnost. Strategie Evropa 2020 zdůrazňuje význam zavedení širokopásmového připojení jako součásti této růstové strategie EU pro nadcházející desetiletí a stanovuje v oblasti rozvoje širokopásmového připojení řadu cílů. Jedna z jejích stěžejních iniciativ, Digitální agenda pro Evropu (dále jen „Digitální agenda“) ⁽¹⁾ uznává socioekonomické výhody širokopásmového připojení a zdůrazňuje jeho význam pro konkurenceschopnost, sociální začleňování a zaměstnanost. Dosažení cíle strategie Evropa 2020, jenž spočívá v inteligentním a udržitelném růstu podporujícím začlenění, závisí i na tom, zda je poskytován plošný a cenově dostupný přístup k vysokorychlostní internetové infrastruktuře a službám. Evropa musí vyřešit financování kvalitní a cenově dostupné širokopásmové infrastruktury, protože jde o klíčový předpoklad pro zvyšování její konkurenceschopnosti a inovativnosti, vytváření pracovních míst pro mladé lidi, dále pro prevenci přemísťování hospodářské činnosti či přilákání vnitřních investic. Tato agenda znovu potvrzuje cíl strategie Evropa 2020 vybavit základním širokopásmovým připojením všechny obyvatele Evropy do roku 2013 a snaží se zajistit, aby do roku 2020 i) měli všichni Evropané přístup k výrazně rychlejšímu internetu (nad 30 Mb/s) a ii) nejméně 50 % evropských domácností mělo internetové připojení rychlejší než 100 Mb/s.

(2) Odhaduje se ⁽²⁾, že na dosažení cíle, jímž je přístup k internetu o rychlosti vyšší než 30 Mb/s, by byly potřebné investice ve výši až 60 miliard EUR. Zajištění rychlosti internetového připojení přesahující 100 Mb/s ⁽³⁾ pro nejméně 50 % domácností by si pak vyžádalo až 270 miliard EUR. Tyto investice pocházejí především od komerčních investorů. Nicméně cílů Digitální agendy nemůže být dosaženo bez podpory z veřejných prostředků. Z tohoto důvodu agenda vyzývá členské státy k využití „veřejného financování v souladu s pravidly EU o hospodářské soutěži a státních podporách“, aby splnily cíle pokrytí, rychlosti přenosu a využívání sítí definované ve strategii Evropa 2020 ⁽⁴⁾. Očekává se, že v budoucnu poroste poptávka po kapacitně náročných službách, jako je *cloud computing*, budou se intenzivněji používat technologie *peer-to-peer*, dojde k dalšímu rozvoji sociálních sítí a videoslужeb na vyžádání.

⁽¹⁾ Sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – *Digitální agenda pro Evropu*, KOM(2010) 245 v konečném znění.

⁽²⁾ Viz sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů – *Evropské širokopásmové sítě: investice do digitálního růstu*, KOM(2010) 472 v konečném znění.

⁽³⁾ Skutečné investiční náklady by mohly být podstatně nižší v závislosti na opětovném použití stávající infrastruktury a na vývoji v oblasti trhu, technologií a právních předpisů.

⁽⁴⁾ Bod 2.4., klíčové opatření č. 8.

- (3) Odvětví elektronické komunikace prošlo důkladnou liberalizací a podléhá nyní odvětvové regulaci. Předpisový rámec EU pro elektronické komunikace rovněž upravuje pravidla harmonizace týkající se širokopásmového přístupu⁽⁵⁾. Pokud jde o stávající širokopásmové sítě, velkoobchodní trhy doposud podléhají regulaci *ex ante* ve většině členských států. V rámci podpory konkurenčních trhů, motivace k investicím a rozšiřování nabídky pro spotřebitele se regulační přístup osvědčil: například největší širokopásmové pokrytí a využívání širokopásmového připojení vykazují členské státy, v nichž funguje hospodářská soutěž v oblasti infrastruktury v kombinaci s účinnou regulací *ex ante* na podporu hospodářské soutěže v oblasti služeb. Při dalším zavádění širokopásmových sítí a zejména přístupových sítí nové generace („dále jen síť NGA“) je nadále nutný zásah vnitrostátních regulačních orgánů (dále jen „VRO“) – vzhledem k úloze, kterou v odvětví elektronických komunikací mají.
- (4) O to důležitější je, aby se veřejné prostředky v tomto odvětví vynakládaly obezřetně a aby Komise zajišťovala, že státní podpora doplňuje a nikoliv nahrazuje investice účastníků trhu. Každý státní zásah by měl co nejvíce omezovat riziko vytěsnění soukromých investic, změn komerční motivace k investicím a v konečném důsledku narušení hospodářské soutěže v rozporu se společným zájmem Evropské unie.
- (5) Ve svém sdělení o modernizaci státní podpory Komise uvádí, že politika státní podpory by měla spočívat ve zjednodušování vhodně koncipované podpory zaměřené na selhání trhu a na cíle společného evropského zájmu⁽⁶⁾. Opatření státní podpory mohou za jistých podmínek napravit selhání trhu, a tím zlepšit fungování trhů a zvýšit konkurenceschopnost. Dále může být státní podpora použita k dosažení přínosnějších a spravedlivějších výsledků fungování trhů v případě, že trhy sice mají efektivní výsledky, ale ty se považují za neuspokojivé z hlediska politiky soudržnosti. Konkrétně může správně zacílený státní zásah v oblasti širokopásmového připojení přispět ke zmenšení „digitální propasti“⁽⁷⁾ mezi oblastmi či regiony, ve kterých jsou nabízeny cenově dostupné a konkurenceschopné širokopásmové služby, a oblastmi, v nichž se tyto služby nenabízejí.
- (6) Pokud by se však státní podpora na širokopásmové připojení uplatňovala v oblastech, v nichž by se komerční investoři obvykle rozhodli investovat nebo ve kterých již investovali, mohlo by to výrazně oslabit jejich motivaci investovat v první řadě do širokopásmového připojení. V těchto případech by státní podpora na širokopásmové připojení mohla být kontraproduktivní vzhledem k cíli, který sleduje. Účelem kontroly státní podpory v odvětví širokopásmového připojení je zajistit, aby opatření státní podpory přinesla větší širokopásmové pokrytí a rozšíření širokopásmového připojení nebo aby je přinesla rychleji, než by bylo dosaženo bez státní podpory, a zároveň podporovat kvalitnější a cenově dostupnější služby, jakož i investice na zvýšení konkurenceschopnosti. Kladné účinky podpory by měly převážet nad narušením hospodářské soutěže.
- (7) Většina členských států vypracovala v reakci na výzvu Komise v rámci Digitální agentury národní strategie pro širokopásmové připojení, pomocí nichž mají na svém území dosáhnout cílů agentury. Většina těchto strategií počítá s využitím veřejných prostředků při rozšiřování širokopásmového pokrytí v oblastech, v nichž komerční provozovatelé nemají motivaci investovat do vysokorychlostních přístupových sítí příští generace a urychlit jejich zavádění.
- (8) Tyto pokyny shrnují zásady politiky Komise při uplatňování pravidel státní podpory podle Smlouvy na opatření, jež mají obecně podpořit zavádění širokopásmových sítí (oddíl 2). Objasňují uplatňování těchto zásad na posuzování opatření na rychlé zavedení základních širokopásmových sítí a superrychlých přístupových sítí nové generace (sítí NGA) (oddíl 3). Komise bude tyto pokyny používat při posuzování státní podpory pro širokopásmové připojení, což posílí právní jistotu a transparentnost jejího rozhodování.

⁽⁵⁾ Viz čl. 12 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice), Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33, ve znění směrnice 2009/140/ES (směrnice o zlepšení právní úpravy), Úř. věst. L 337, 18.12.2009, s. 37 a nařízení (ES) č. 544/2009, Úř. věst. L 167, 29.6.2009, s. 12.

⁽⁶⁾ Sdělení Komise – Modernizace státní podpory v EU, Brusel, 8.5.2012. COM(2012) 209 final.

⁽⁷⁾ Výrazem „digitální propast“ se nejčastěji označuje nerovnost mezi lidmi a komunitami, kteří mají přístup k informačním technologiím, a těmi, kteří k nim přístup nemají. Tato „digitální propast“ má několik příčin, ale nejdůležitější z nich je neexistence dostatečné širokopásmové infrastruktury. Z regionálního hlediska je důležitým činitelem, jenž ovlivňuje přístup k IKT a jejich využívání, stupeň urbanizace. V Evropské unii tak rozšíření internetu zůstává mnohem nižší v řídce osídlených oblastech.

2. HLAVNÍ ZÁSADY POLITIKY KOMISE V OBLASTI STÁTNÍ PODPORY NA ŠIROKOPÁSMOVÉ PŘIPOJENÍ

- (9) Podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie „podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné se společným trhem“. Z toho vyplývá, že opatření se považuje za státní podporu, jsou-li splněny všechny tyto podmínky: a) opatření musí být financováno ze státních prostředků, b) musí poskytovat hospodářskou výhodu podnikům, c) tato výhoda musí být selektivní a d) musí narušovat hospodářskou soutěž nebo hrozit jejím narušením; e) opatření musí ovlivnit obchod mezi členskými státy.

2.1 Ustanovení čl. 107 odst. 1 SFEU: Existence podpory

- (10) *Použití státních prostředků*: Převod státních prostředků může mít mnoho různých podob: přímé granty, slevy na dani⁽⁸⁾, zvýhodněné půjčky nebo jiné typy preferenčních podmínek financování. Státní prostředky budou zahrnuty i v případech, kdy stát poskytuje věcnou dávku, například při investicích do budování (části) širokopásmové infrastruktury. Státní prostředky mohou být použity⁽⁹⁾ na celostátní, regionální a místní úrovni. Financování z evropských fondů, jako jsou například Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova (EZFRV) a Evropský fond pro regionální rozvoj (EFRR)⁽¹⁰⁾ bude rovněž představovat státní prostředky, pokud je na základě vlastního uvážení přiděluje členský stát⁽¹¹⁾.
- (11) *Podnik*: Státní opatření na podporu investic do širokopásmového připojení se obvykle týkají výkonu hospodářské činnosti, jako je budování a provoz širokopásmové infrastruktury či zajišťování přístupu k širokopásmové infrastruktuře nebo umožňování poskytování konektivity koncovým uživatelům. Rovněž sám stát může vykonávat hospodářskou činnost, pokud provozuje či využívá širokopásmovou infrastrukturu (či její část) například prostřednictvím interní společnosti nebo v rámci státní správy. Hospodářskou činnost⁽¹²⁾ bude rovněž představovat budování infrastruktury širokopásmových sítí za účelem jejího budoucího komerčního využívání státem či dalšími provozovateli. Zavedení širokopásmové sítě pro nekomerční účely nemusí představovat státní podporu⁽¹³⁾, jelikož výstavba sítě nezvýhodňuje žádný podnik⁽¹⁴⁾. Pokud je však tato síť následně k dispozici provozovatelům širokopásmového připojení nebo investorům v této oblasti, pak se pravděpodobně o státní podporu jedná⁽¹⁵⁾.
- (12) *Výhoda*: Podpora je obvykle udělována přímo investorům do sítí, kteří jsou ve většině případů vybírání na základě soutěžního zadávacího řízení. Pokud příspěvek státu není poskytován za obvyklých tržních podmínek, a tudíž podle zásady investora v tržním hospodářství (viz bod 16 níže) představuje státní

⁽⁸⁾ Viz například rozhodnutí Komise N 398/05 – Maďarsko, *Daňové výhody pro rozvoj širokopásmových služeb*.

⁽⁹⁾ Prostředky veřejného podniku představují státní prostředky ve smyslu článku 107 Smlouvy, jelikož podléhají kontrole veřejných orgánů. Věc C-482/99 Francie v. Komise, Sb. rozh. 2002, s. I-4397. V souladu s tímto rozsudkem bude nutné nadále posuzovat, zda lze financování prostřednictvím veřejného podniku přičítat státu.

⁽¹⁰⁾ Nařízení (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova (EZFRV), Úř. věst. L 277, 21.10.2005, s. 1, nařízení (ES) č. 1080/2006 ze dne 5. července 2006 o Evropském fondu pro regionální rozvoj a o zrušení nařízení (ES) č. 1783/1999, Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 1, nařízení (ES) č. 1083/2006 ze dne 11. července 2006 o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu a Fondu soudržnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1260/1999, Úř. věst. L 210, 31.7.2006, s. 25.

⁽¹¹⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věci N 157/06 – Spojené království, *Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire*. Soudní dvůr potvrdil, že pokud finanční prostředky zůstávají neustále pod veřejnou kontrolou, a jsou tedy k dispozici příslušným vnitrostátním orgánům, je to dostatečný důvod klasifikovat je jako státní podporu, viz rozsudek ve věci Francie v. Ladbroke Racing Ltd a Komise, C-83/98 P, Sb. rozh. 2000, I 3271, bod 50.

⁽¹²⁾ Rozsudek ve věci T-443/08 a T-455/08 Freistaat Sachsen a další v. Komise [dosud nezveřejněno], body 93 až 95.

⁽¹³⁾ Viz například rozhodnutí Komise ve věci NN 24/07 – Česká republika, *Pražská městská bezdrátová síť*.

⁽¹⁴⁾ Podobně pokud je síť budována či pokud jsou širokopásmové služby pořizovány pro vlastní potřebu veřejné správy, nemusí tento zásah za určitých podmínek poskytovat hospodářskou výhodu podnikům. Viz rozhodnutí Komise ve věci N 46/07 – Spojené království, *Welsh Public Sector Network Scheme*.

⁽¹⁵⁾ Rozhodnutí Komise ve věci SA.31687 (N 436/10) – Itálie, *Broadband in Friuli Venezia Giulia (Project Erme)* a ve věci N 407/09 – Španělsko, *Xarxa Oberta*.

podporu, konkurenčním výběrovým řízením se zajistí, aby byla každá podpora omezena na minimální výši nezbytnou pro konkrétní projekt. Podpora se jím ale nevyloučí, jelikož veřejný orgán bude nadále dotovat vítězného uchazeče (například formou uhrazení části nákladů nebo věcného příspěvku) a účelem takového řízení je právě výběr příjemce podpory. Obdržená finanční podpora umožní vítěznému uchazeči provádět příslušnou obchodní činnost za podmínek, které by jinak na trhu nebyly k dispozici. Podpora může mít vedle přímého příjemce i nepřímé příjemce mezi dalšími provozovateli, kteří získají k dotované infrastruktuře velkoobchodní přístup ⁽¹⁶⁾.

- (13) *Selektivita*: Státní opatření na podporu zavádění širokopásmových sítí jsou z povahy selektivní v tom smyslu, že jsou zacílena na investory v oblasti širokopásmového připojení nebo další provozovatele, kteří působí pouze v určitých segmentech celkového trhu se službami elektronických komunikací. Pokud jde podnikové koncové uživatele dotované sítě ⁽¹⁷⁾, opatření naopak selektivní být nemusí, pokud mají přístup k dotované infrastruktuře všechna odvětví ekonomiky. O selektivitu se bude jednat, pokud je zavedení širokopásmového připojení vyhrazeno určitým podnikům, například pokud státní podpora při zavádění širokopásmové sítě směřuje do předem určených podniků, jež nejsou vybrány podle obecných kritérií platných v celé oblasti, za niž orgán poskytující podporu zodpovídá ⁽¹⁸⁾.
- (14) *Narušení hospodářské soutěže*: Podle judikatury Soudního dvora Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) finanční nebo věcná podpora narušuje hospodářskou soutěž, pokud posiluje postavení určitého podniku ve srovnání s jinými podniky ⁽¹⁹⁾. Vzhledem k tomu, že podpora je poskytnuta konkurenčnímu podniku, mohou stávající provozovatelé omezit kapacitu nebo se potenciální provozovatelé mohou rozhodnout, že nevstoupí na nový trh nebo nebudou působit v určité zeměpisné oblasti. Je pravděpodobné, že se narušení hospodářské soutěže zvýší, má-li příjemce podpory tržní sílu. Pokud již má příjemce podpory na určitém trhu dominantní postavení, může opatření podpory toto dominantní postavení posílit dalším oslabením konkurenčního tlaku, který mohou vyvíjet jeho konkurenti.
- (15) *Vliv na obchod*: Pokud má státní zásah potenciál ovlivnit poskytovatele služeb z jiných členských států, (rovněž odrazováním od jejich zřízení v dotyčných členských státech) ovlivňuje také obchod, protože trhy se službami elektronických komunikací (velkoobchodní i maloobchodní trhy se širokopásmovým připojením) jsou otevřené hospodářské soutěži mezi provozovateli a poskytovateli služeb ⁽²⁰⁾.

2.2 Neexistence podpory: použití zásady investora v tržním hospodářství

- (16) Článek 345 SFEU stanoví, že „Smlouva se nijak nedotýká úpravy vlastnictví, uplatňované v členských státech“. Podle judikatury Soudního dvora vyplývá ze zásady rovného zacházení, že kapitál poskytnutý podniku, ať přímo či nepřímo, státem za podmínek odpovídajících obvyklým tržním podmínkám nelze považovat za státní podporu. Pokud majetková účast nebo kapitálové vklady veřejného investora nejsou spojeny s dostatečnými vyhlídkami na výnosnost, a to ani v dlouhodobém horizontu, je daný zásah nutné pokládat za podporu ve smyslu článku 107 SFEU a jeho slučitelnost se společným trhem musí být posouzena pouze na základě kritérií stanovených v uvedeném článku ⁽²¹⁾.

⁽¹⁶⁾ Je pravděpodobné, že prospěch ze subvence se alespoň částečně přenesne na další provozovatele, i když je pro ně velkoobchodní přístup zpoplatněn. Velkoobchodní ceny jsou skutečně často regulovány. Cenová regulace vede k nižší ceně, než jaké by velkoobchodník mohl jinak dosáhnout na trhu (mohlo by se jednat o monopolní cenu, pokud by neexistovala hospodářská soutěž s jinými sítěmi). Pokud ceny nejsou regulovány, velkoobchodník bude v každém případě žádat o porovnání svých cen s průměrnými cenami účtovanými v dalších oblastech, ve kterých probíhá intenzivnější hospodářská soutěž (viz bod 78 písm. h) níže), což pravděpodobně povede k nižší ceně, než jaké by velkoobchodník mohl jinak dosáhnout na trhu.

⁽¹⁷⁾ Dotace pro uživatele z řad domácností nespádají do působnosti čl. 107 odst. 1 SFEU.

⁽¹⁸⁾ Příkladem může být podpora pro průmyslové zóny, viz například rozhodnutí Komise ve věci N 626/09 – Itálie, NGA pro průmyslové zóny v Lucce.

⁽¹⁹⁾ Rozsudek ve věci Italská republika v. Komise, C-310/99, Sb. rozh. 2002, s. I 02289, bod 65.

⁽²⁰⁾ Viz rozhodnutí Komise N 237/08 – Německo, Podpora širokopásmového připojení v Dolním Sasku.

⁽²¹⁾ Rozsudek ve věci Italská republika v. Komise, C-303/88, Sb. rozh. 1991, s. I 1433, body 20–22.

- (17) Ve svém rozhodnutí ve věci města Amsterdamu Komise zkoumala použití zásady soukromého investora v tržním hospodářství v oblasti širokopásmového připojení⁽²²⁾. V tomto rozhodnutí se zdůrazňuje, že soulad veřejné investice s tržními podmínkami musí být doložen důkladně a komplexně, a to buď prostřednictvím významné účasti soukromých investorů, nebo prostřednictvím řádného obchodního plánu, z něhož vyplývá přiměřená návratnost investic. Pokud se projektu účastní soukromí investoři, je nutnou podmínkou, že budou muset převzít obchodní riziko spojené s danou investicí za stejných podmínek jako veřejný investor. Totéž se uplatní i na jiné formy státní podpory, jako jsou zvýhodněné půjčky a záruky⁽²³⁾.

2.3 Státní podpora na zavedení širokopásmového připojení jakožto služby obecného hospodářského zájmu – Altmark a slučitelnost podle čl. 106 odst. 2 SFEU

- (18) V některých případech mohou mít členské státy za to, že by poskytování širokopásmové sítě mělo být považováno za službu obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“) ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU⁽²⁴⁾ a rozsudku Altmark⁽²⁵⁾, a poskytovat na tomto základě veřejné financování. V takových případech se opatření členských států musí posuzovat podle sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu⁽²⁶⁾, rozhodnutí Komise ze dne 20. prosince 2011 o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu⁽²⁷⁾, sdělení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2011)⁽²⁸⁾ a nařízení Komise ze dne 25. dubna 2012 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu *de minimis* udělenou podnikům poskytujícím služby obecného hospodářského zájmu⁽²⁹⁾. Tyto dokumenty Komise (společně nazývané „balíček SOHZ“) se rovněž použijí na státní podporu na zavedení širokopásmového připojení. Níže uvedené je pouze ukázkou použití některých zásad vysvětlených v těchto dokumentech na financování širokopásmového připojení s ohledem na některá odvětvová specifika.

Definice SOHZ

- (19) Pokud jde o definici SOHZ, Komise již obecně objasnila, že členské státy nemohou připojit specifické závazky veřejné služby ke službám, které za podmínek odpovídajících státem vymezenému veřejnému zájmu, typu cena, objektivní prvky kvality, kontinuita a přístup ke službě, již jsou nebo mohou být uspokojivě poskytovány podniky působícími v běžných tržních podmínkách⁽³⁰⁾.

- (20) Pokud použijeme tuto zásadu na odvětví širokopásmového připojení, má Komise za to, že v oblastech, v nichž soukromí investoři již investovali do infrastruktury širokopásmové sítě (nebo v nichž dále síť rozšiřují) a ve kterých již poskytují konkurenční širokopásmové služby s dostatečným širokopásmovým pokrytím, nelze zřízení souběžné konkurenční a veřejně financované širokopásmové

⁽²²⁾ Rozhodnutí Komise ze dne 11. prosince 2007 ve věci C 53/06 – Nizozemsko, *Citynet Amsterdam – investice města Amsterdamu do přístupové sítě z optických kabelů*, Úř. věst. L 247, 16.9.2008, s. 27.

⁽²³⁾ Sdělení Komise o použití článků 87 a 88 Smlouvy o ES na státní podpory ve formě záruk, Úř. věst. C 155, 20.6.2008, s. 10 a oprava sdělení, Úř. věst. C 244, 25.9.2008, s. 32.

⁽²⁴⁾ Podle judikatury musí být podniky pověřené provozováním služeb obecného hospodářského zájmu tímto úkolem pověřeny aktem veřejné moci. V této souvislosti může být úkolem poskytováním služby obecného hospodářského zájmu subjekt pověřen na základě koncese k poskytování veřejných služeb; viz spojené věci EPAC – Empresa para a Agroalimentação e Cereais, SA v. Komise, T-204/97 a T-270/97, Sb. rozh. 2000, s. II 2267, bod 126 a věc Fred Olsen, SA v. Komise, T-17/02, Sb. rozh. 2005, s. II 2031, body 186 a 188–189.

⁽²⁵⁾ Věc C-280/00, *Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH* Sb. rozh. 2003, s. I-7747.

⁽²⁶⁾ Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 4.

⁽²⁷⁾ Úř. věst. L 7, 11.1.2012, s. 3.

⁽²⁸⁾ Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 15.

⁽²⁹⁾ Úř. věst. L 114, 26.4.2012, s. 8.

⁽³⁰⁾ Viz bod 48 sdělení Komise o použití pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu a bod 13 sdělení Komise – Rámec Evropské unie pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby (2011).

- infrastruktury považovat za SOHZ ve smyslu čl. 106 odst. 2 SFEU ⁽³¹⁾. V případech, ve kterých lze prokázat, že soukromí investoři nejsou v situaci, aby v blízké budoucnosti ⁽³²⁾ poskytli přiměřené širokopásmové pokrytí všem občanům nebo uživatelům, a značná část populace tak zůstane bez připojení, však vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby podniku pověřenému provozem SOHZ lze poskytnout, jestliže jsou splněny podmínky výše uvedeného sdělení o SOHZ. V tomto ohledu by měly být sítě, jež se mají vzít v úvahu pro posouzení potřeby SOHZ, vždy srovnatelného druhu (tj. základní širokopásmové sítě nebo sítě NGA).
- (21) Navíc zavádění a provoz širokopásmové infrastruktury lze posuzovat jako SOHZ, pouze pokud taková infrastruktura umožňuje všem uživatelům v dané oblasti univerzální připojení, a to domácnostem i podnikům, Podpora na připojení pouze podniků by nestačila ⁽³³⁾.
- (22) Závazná povaha úkolů SOHZ navíc znamená, že poskytovatel sítě, jež má být zavedena, nebude moci odmítnout velkoobchodní přístup k infrastruktuře v rámci svého uvážení nebo na diskriminačním základě (např. z důvodu, že nemusí být komerčně výhodné poskytovat přístupové služby v dané oblasti).
- (23) Vzhledem ke stupni hospodářské soutěže, jež byl dosažen od liberalizace odvětví elektronických služeb v Unii, a zvláště pak hospodářské soutěže, která dnes existuje na maloobchodním trhu s širokopásmovým připojením, síť financovaná z veřejných zdrojů v kontextu SOHZ by měla být přístupná všem zúčastněným provozovatelům. Uznání úkolů SOHZ pro zavedení širokopásmového připojení by proto mělo být založeno na poskytnutí pasivní ⁽³⁴⁾, neutrální ⁽³⁵⁾ a otevřené infrastruktury. Tato síť by měla poskytovat žadatelům o přístup všechny možné formy přístupu k síti a umožňovat účinnou hospodářskou soutěž na maloobchodní úrovni, a tím zajišťovat poskytování konkurenceschopných a dostupných služeb koncovým uživatelům ⁽³⁶⁾.
- (24) Úkoly SOHZ by se proto měly vztahovat nejen na zavedení širokopásmové sítě poskytující univerzální připojení a poskytování souvisejících služeb v oblasti velkoobchodního přístupu, aniž by však zahrnovaly maloobchodní komunikační služby ⁽³⁷⁾. Pokud je poskytovatel SOHZ rovněž vertikálně integrovaným provozovatelem širokopásmového připojení, měly by být zavedeny dostatečné pojistky, aby nedošlo ke střetu zájmů, nepřipustné diskriminaci a jakýmkoliv dalším skrytým nepřímým výhodám ⁽³⁸⁾.
- (25) Vzhledem k tomu, že trh s elektronickými komunikacemi je plně liberalizován, nelze úkoly SOHZ pro zavedení širokopásmového připojení založit na přiznání zvláštního nebo výlučného práva poskytovateli SOHZ ve smyslu čl. 106 odst. 1 SFEU.

Výpočet vyrovnávací platby a zpětného získání

- (26) Pro výpočet vyrovnávací platby za SOHZ se v plném rozsahu použijí zásady balíčku SOHZ. S ohledem na specifika odvětví širokopásmového připojení je užitečné přidat vyjasnění pro SOHZ zaměřené na pokrytí nepřipojených sousedních míst či ploch (tzv. „bílá místa“) v širší oblasti, ve kterých někteří provozovatelé již svou vlastní síťovou infrastrukturu zavedli, nebo to mají v blízké budoucnosti

⁽³¹⁾ Viz bod 49 sdělení Komise o použití pravidel EU v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu.

⁽³²⁾ Výraz „blízká budoucnost“ je třeba chápat jako období tří let v souladu s bodem 63 těchto pokynů.

⁽³³⁾ V souladu se zásadou uvedenou v bodě 50 sdělení Komise o použití pravidel EU v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu udělenou za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu. Viz též rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, Regionální širokopásmový program: Fáze II a fáze III programu Metropolitan Area Networks (MAN) a N 890/06 – Francie, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit*.

⁽³⁴⁾ Pasivní infrastruktura je v podstatě fyzická infrastruktura sítě. Pro definici viz slovníček technických pojmů.

⁽³⁵⁾ Síť by měla být technologicky neutrální, a tudíž umožňovat žadatelům o přístup využívat všechny dostupné technologie s cílem poskytovat služby koncovým uživatelům.

⁽³⁶⁾ V souladu s bodem 78 písm. g) těchto pokynů.

⁽³⁷⁾ Toto omezení ospravedlňuje skutečnost, že jakmile je zavedena širokopásmová síť poskytující univerzální přístup, jsou tržní síly obvykle dostatečné k tomu, aby byly komunikační služby poskytovány všem uživatelům za konkurenční ceny.

⁽³⁸⁾ Mezi tyto pojistky by měla patřit zejména povinnost odděleného účetnictví a případně rovněž založení strukturálně a právně odděleného subjektu od vertikálně integrovaného provozovatele. Takový subjekt by měl výlučnou odpovědnost za dodržení souladu s pravidly přidělených úkolů SOHZ a za jejich splnění.

v plánu. V případech, ve kterých se oblast, pro kterou je SOHZ svěřena, neomezuje jen na „bílá místa“ díky jejich velikosti či umístění, poskytovatel SOHZ může být nucen zavést síťovou infrastrukturu rovněž v rentabilních oblastech již pokrytých komerčními provozovateli. V takové situaci by jakákoli poskytnutá vyrovnávací platba měla pokrývat pouze náklady na zavádění infrastruktury v nerentabilních bílých místech s ohledem na příslušné příjmy a přiměřený zisk ⁽³⁹⁾.

- (27) V řadě případů může být vhodné stanovit výši vyrovnávací platby předem, aby se uhradila očekávaná část nákladů za určité období, namísto zavedení vyrovnávací platby pouze na základě vzniklých nákladů a příjmů. V původním modelu je obvykle více pobídek pro společnost, aby časem omezila náklady a rozvíjela svou činnost ⁽⁴⁰⁾. V případech, kdy úkoly SOHZ pro zavedení širokopásmové sítě nejsou založeny na zavedení veřejně vlastněné infrastruktury, je třeba zavést odpovídající kontrolu a mechanismy zpětného získání (tzv. „*claw-back mechanism*“), aby se zabránilo jakýmkoliv neoprávněným výhodám pro poskytovatele SOHZ, jež by získal tím, že si ponechá vlastnictví sítě financované z veřejných prostředků poté, co skončí platnost koncese SOHZ.

2.4 Správní a regulační opatření na podporu zavedení širokopásmového připojení, která nespádají do působnosti pravidel EU pro státní podpory

- (28) Jak již bylo vysvětleno ve sdělení Komise o širokopásmovém připojení ⁽⁴¹⁾, členské státy si mohou kromě přímého financování společností vybrat několik druhů opatření, aby urychlily zavedení širokopásmových sítí a zejména sítí NGA. Tato opatření nemusí nutně zahrnovat státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU.
- (29) Vzhledem k tomu, že obvykle velká část nákladů na zavádění sítí NGA vzniká v souvislosti se stavebními a inženýrskými pracemi ⁽⁴²⁾, mohou se členské státy v souladu s předpisovým rámcem EU pro elektronické komunikace například rozhodnout, že usnadní proces práva užívání nebo že provozovatelům sítí uloží povinnost koordinovat stavební a inženýrské práce či sdílet část infrastruktury. Ve stejném duchu mohou členské státy vyžadovat, aby připojení vhodné pro NGA bylo součástí veškeré nové výstavby (včetně nových vodovodních, energetických, dopravních či kanalizačních sítí) nebo budov. Třetí strany mohou rovněž umístit na své vlastní náklady svou pasivní síťovou infrastrukturu, přičemž se obecné stavební práce provádějí v každém případě. Tato příležitost by se měla nabízet transparentním a nediskriminačním způsobem všem zúčastněným provozovatelům a měla by být v zásadě otevřená pro všechny potenciální uživatele, nikoli jen pro provozovatele elektronických komunikací (např. společností zajišťujícím rozvod elektřiny, plynu, vody apod.) ⁽⁴³⁾. Centralizovaná

⁽³⁹⁾ Vzhledem ke zvláštnostem každého případu je na členských státech, aby sestavily nejlépe vyhovující metodiku pro zajištění toho, aby vyrovnávací platby pokrývaly pouze náklady na plnění úkolů SOHZ v bílých místech v souladu se zásadami balíčku SOHZ, přičemž se zohlední příslušné příjmy a přiměřený zisk. Například přiznaná vyrovnávací platba by mohla vycházet z porovnání příjmů generovaných z komerčního využívání infrastruktury v rentabilních oblastech již pokrytých komerčními provozovateli a příjmů generovaných z komerčního využívání v bílých místech. Případné zisky, jež přiměřené zisky přesahují, tj. zisky nad rámec průměrné návratnosti kapitálu na zavedení dané širokopásmové infrastruktury v odvětví, by bylo možné přidělit na financování SOHZ v nerentabilních oblastech, zatímco zbývající zisky by mohly být součástí přiznaných finančních vyrovnávacích plateb. Viz rozhodnutí Komise ve věci N 331/08, Francie – *THD Hauts de Seine*.

⁽⁴⁰⁾ Kde však vývoj budoucích nákladů a příjmů doprovází vysoký stupeň nejistoty a dochází k silné asymetrii informací, může veřejný orgán rovněž chtít přijmout modely vyrovnávací platby, které nejsou zcela *ex ante*, ale spíše částečně *ex ante* a částečně *ex post* (např. použitím zpětného získání, aby bylo umožněno vyrovnání sdílení neočekávaných zisků).

⁽⁴¹⁾ Viz poznámka pod čarou č. 2.

⁽⁴²⁾ Např. provádění výkopů, pokládání kabelů, instalace domovních rozvodů atd. V případě zavádění optických kabelů do domácích sítí by tyto náklady mohly činit až 70–80 % celkových investičních nákladů.

⁽⁴³⁾ Viz též N 383/10 – Německo, Změna N 150/08 Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech v Sasku. Tato věc se týkala situace, kdy obecné stavební práce, jako je údržba silnic, nepředstavovaly státní podporu. Opatření provedená německými orgány představovala „obecné stavební a inženýrské práce“, které by stát v každém případě musel za účelem údržby provést. Možnost umístit při příležitosti údržby silnic – a na náklady provozovatelů – vedení a širokopásmovou infrastrukturu byla veřejně oznámena a nebyla omezena ani zaměřena na odvětví širokopásmového připojení. Nelze však vyloučit, že veřejné financování takových prací spadá pod pojem podpory podle čl. 107 odst. 1 SFEU, pokud se omezují na odvětví širokopásmového připojení, nebo k němu jasně směřují.

inventarizace stávající infrastruktury (dotované či jiné), do které by mohly být začleněny rovněž plánované stavby, by mohla přispět k zavádění širokopásmového připojení pro komerční účely⁽⁴⁴⁾. Stávající infrastruktura se netýká pouze telekomunikační infrastruktury, jako např. drátové, bezdrátové či satelitní infrastruktury, ale také alternativní infrastruktury (kanalizace, šachet atd.) jiných průmyslových odvětví (jako jsou veřejné služby)⁽⁴⁵⁾.

2.5 Posouzení slučitelnosti podle čl. 107 odst. 3 SFEU

- (30) Slučitelnost státních zásahů na podporu zavedení širokopásmového připojení, které splňují podmínky vymezené v oddíle 2.1, bude obecně posuzovat Komise podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU⁽⁴⁶⁾. Regionální a místní orgány dosud přijaly různé modely zásahů. Nevyčerpávající seznam těchto modelů je uveden v příloze. Kromě modelů popsaných v příloze mohou veřejné orgány rovněž vypracovat jiné modely podporující zavádění širokopásmového připojení⁽⁴⁷⁾. Na všechny typy zásahů musí být použita kritéria slučitelnosti stanovená v těchto pokynech⁽⁴⁸⁾.
- (31) Projekty státní podpory na širokopásmové připojení mohou být realizovány v podporovaných oblastech ve smyslu čl. 107 odst. 3 písm. a) a c) SFEU a zvláštních pravidel pro regionální podporu⁽⁴⁹⁾. V takovém případě může být podpora pro širokopásmové připojení považována za podporu na počáteční investice ve smyslu pravidel pro regionální podporu. Jestliže opatření spadá do působnosti těchto pravidel a plánuje se udělení individuální *ad hoc* podpory jedinému podniku nebo podpory omezené na jednu oblast činnosti, je odpovědností členského státu doložit, že byly splněny podmínky uvedených pravidel. To znamená především, že daný projekt přispívá k jednotné strategii regionálního rozvoje a že vzhledem ke svému charakteru a rozsahu nepovede k nepřijatelnému narušení hospodářské soutěže.

Přehled společných zásad slučitelnosti

- (32) Při posuzování podle čl. 107 odst. 3 písm. c) SFEU Komise zajistí, aby pozitivní dopad opatření podpory spočívající v dosažení cíle společného zájmu vyvážil jeho možné negativní vedlejší účinky, jako je narušení obchodu a hospodářské soutěže. Toto posouzení proběhne ve dvou fázích.
- (33) Zprv musí každé opatření podpory vyhovovat níže uvedeným nezbytným podmínkám. Pokud nebude dodržena jedna z následujících podmínek, bude to mít za následek to, že podpora bude prohlášena za neslučitelnou s vnitřním trhem:
- 1) přispění k dosažení cílů společného zájmu;
 - 2) neúspěch na trhu způsobený selháním trhu nebo zásadními nerovnostmi;
 - 3) vhodnost státní podpory jako politického nástroje;
 - 4) existence motivačního účinku;
 - 5) omezení podpory na nezbytné minimum;
 - 6) omezené negativní účinky;
 - 7) transparentnost.

⁽⁴⁴⁾ Viz např. „Infrastrukturatlas“ německých VRO, kde provozovatelé dobrovolně sdílejí informace o dostupných a případně znovu použitelných infrastrukturách.

⁽⁴⁵⁾ Je třeba připomenout, že předpisový rámec EU pro elektronické komunikace dává příslušným vnitrostátním orgánům možnost požadovat, aby podniky poskytl informace nezbytné k tomu, aby tyto orgány spolu s vnitrostátními regulačními orgány mohly stanovit podrobný přehled povahy, dostupnosti a zeměpisného umístění síťových prvků a zařízení a zpřístupnily jej zainteresovaným subjektům. Viz čl. 12 odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/140/ES ze dne 25. listopadu 2009.

⁽⁴⁶⁾ Seznam všech rozhodnutí Komise přijatých podle pravidel státní podpory v oblasti širokopásmového připojení je k dispozici na stránce http://ec.europa.eu/competition/sectors/telecommunications/broadband_decisions.pdf

⁽⁴⁷⁾ Například půjčky (na rozdíl od grantů) mohou být užitečným nástrojem k vyrovnávání nedostatku úvěrů na dlouhodobé investice do infrastruktury.

⁽⁴⁸⁾ Aniž by tím bylo dotčeno možné použití pokynů k regionální podpoře, na které odkazuje bod (31) výše.

⁽⁴⁹⁾ Pokyny k regionální podpoře použitelné *ratione temporis* (např. Pokyny k regionální podpoře na období 2007–2013, Úř. věst. C 54, 4.3.2006, s. 13).

(34) Zadruhé – pokud jsou splněny všechny nezbytné podmínky, Komise vyrovnává pozitivní účinky opatření podpory při dosahování cíle společného zájmu proti potenciálním negativním účinkům.

(35) Jednotlivé kroky posouzení Komise v oblasti širokopásmového připojení jsou podrobněji popsány v další části.

1) Přispění k dosažení cílů společného zájmu

(36) Jak je blíže uvedeno v Digitální agendě, Komise ohledně cíle společného zájmu posoudí, do jaké míry plánovaný zásah přispěje k dosažení výše uvedených cílů společného zájmu.

2) Neúspěch na trhu způsobený selháním trhu nebo zásadními nerovnostmi

(37) K „selhání trhu“ dochází, pokud trhy ponechány svému osudu nedosahují bez příslušného zásahu účinného výsledku pro společnost. K tomu může dojít například, když určité investice nejsou podnikány, ačkoli hospodářská výhoda pro společnost přesahuje náklady⁽⁵⁰⁾. V těchto případech může poskytnutí státní podpory přinést pozitivní účinky a celková účinnost se může zvýšit změnou hospodářských pobídek pro podniky. Jedna forma selhání trhu v odvětví širokopásmového připojení souvisí s kladnými externalitami. Tyto externality vznikají, pokud účastníci trhu neinternalizují celkový prospěch svých činností. Například od dostupnosti širokopásmových služeb se odvíjejí inovace a poskytování dalších služeb, z nichž budou mít občané pravděpodobně větší užitek než přímí investoři a odběratelé napojení na síť. Výsledek trhu by tedy vedl k nedostatečným soukromým investicím do širokopásmových sítí.

(38) Úspory z hustoty sítě vedou k tomu, že zavádění širokopásmových sítí je obecně rentabilnější na místech s vyšší a koncentrovanější potenciální poptávkou, tj. v hustě osídlených oblastech. Vzhledem k vysokým fixním nákladům investice se s poklesem hustoty osídlení výrazně zvyšují jednotkové náklady⁽⁵¹⁾. Proto při zavádění v komerčních podmínkách lze obvykle širokopásmovými sítěmi se ziskem pokrýt pouze část obyvatelstva. Ovšem jak již bylo uznáno v Digitální agendě, plošná i cenová dostupnost širokopásmového připojení přináší kladné externality, neboť může urychlit růst a inovace ve všech hospodářských odvětvích. Tam, kde trh nezajišťuje dostatečné pokrytí širokopásmovým připojením nebo kde podmínky přístupu nejsou přiměřené, může státní podpora přispět k nápravě takového selhání trhu.

(39) Druhý možný cíl společného zájmu souvisí s rovností. Vlády mohou zasáhnout, aby vyrovnaly sociální a regionální rozdíly, které vznikly výsledkem působení trhu. V určitých případech lze státní podporu na širokopásmové připojení využít také k dosažení cílů v oblasti rovnosti, tj. jako způsobu, jak zlepšit přístup všech členů společnosti k základním komunikačním prostředkům a jejich účast ve společnosti, jakož i posílit svobodu projevu pro všechny členy společnosti, a tudíž zlepšit sociální a územní soudržnost.

3) Vhodnost státní podpory jako politického nástroje a návrh opatření

(40) Veřejný zásah na podporu širokopásmových sítí může probíhat na státní, regionální nebo místní úrovni⁽⁵²⁾. Aby se zabránilo zdvojení a nesoudržnosti, je nezbytné koordinovat zásahy na různých úrovních. Aby se zajistilo, že budou místní zásahy soudržné a koordinované, je třeba zajistit vysokou úroveň transparentnosti těchto iniciativ.

(41) Členské státy se vyzývají, aby – kdykoli je to možné a s ohledem na jejich pravomoci a specifika – navrhovaly celostátní programy obsahující hlavní zásady, o které se opírají veřejné iniciativy, a

⁽⁵⁰⁾ Skutečnost, že určitý podnik nemusí být schopen provést projekt bez podpory, však neznamená, že došlo k selhání trhu. Rozhodnutí podniku o tom, že nebude investovat do určitého projektu s nízkou ziskovostí nebo v regionu s omezenou tržní poptávkou a/nebo nízkou konkurenceschopností v oblasti nákladů, nemusí být známkou selhání trhu, nýbrž trhu, který funguje dobře.

⁽⁵¹⁾ Satelitní systémy mají rovněž jednotkové náklady, ale v širších fázích, a proto jsou více nezávislé na hustotě populace.

⁽⁵²⁾ Pro informace o místním a regionálním financování viz rozhodnutí Komise ve věcech SA.33420 (11/N) – Německo, *Breitband Lohr am Main*, N 699/09 – Španělsko, *Desarrollo del programa de infraestructuras de telecomunicaciones en la Región de Murcia*.

stanovily nejdůležitější znaky plánovaných sítí⁽⁵³⁾. Vnitrostátní rámcové programy pro rozvoj širokopásmových sítí zajišťují soudržnost při využívání veřejných prostředků, snižují administrativní zátěž pro menší orgány poskytující podporu a urychlují provádění jednotlivých opatření podpory. Členské státy se dále vyzývají, aby na centrální úrovni poskytl k provádění projektů širokopásmového připojení financovaných ze státních podpor jasné pokyny.

- (42) Při navrhování opatření státní podpory na širokopásmové síti s pozitivním účinkem na hospodářskou soutěž hrají mimořádně důležitou úlohu vnitrostátní regulační orgány (VRO). VRO získaly technické a odborné znalosti na základě klíčové úlohy, kterou jim ukládá odvětvová regulace⁽⁵⁴⁾. Mohou významně podpořit veřejné orgány, pokud jde o režimy státních podpor, zejména by měly být konzultovány při určování cílových oblastí, navrhování cen a podmínek pro velkoobchodní přístup a při řešení sporů mezi zájemci o přístup a provozovatelem dotované infrastruktury. Členské státy se vyzývají, aby VRO poskytly dostatek prostředků, jež pro výkon této podpůrné činnosti potřebují. V případě potřeby by členské státy měly poskytnout vhodný právní rámec pro účast VRO v projektech státní podpory na širokopásmové připojení. Jak se již osvědčilo dříve, VRO by měly pro místní orgány vydat pokyny, které by obsahovaly doporučení k analýzám trhu, produktům velkoobchodního přístupu a k zásadám stanovování cen s ohledem na předpisový rámec pro elektronické komunikace a související doporučení Komise⁽⁵⁵⁾.
- (43) Kromě VRO mohou užitečné poradenství – především ohledně rozsáhlých rámcových programů – poskytovat také vnitrostátní orgány pro ochranu hospodářské soutěže, a to s cílem přispět k zajišťování rovných podmínek pro provozovatele podávající nabídky a zabránit tomu, aby byl jednomu provozovateli přidělen nepřiměřeně vysoký podíl státních prostředků, čímž by se upevnilo jeho (zřejmě již nyní dominantní) postavení na trhu⁽⁵⁶⁾. Vedle úlohy VRO zřizují některé členské státy vnitrostátní střediska kompetencí na pomoc malým, místním úřadům pro vytvoření příslušných opatření státní podpory a zajištění slučitelnosti při použití pravidel státní podpory, jak uvádějí tyto pokyny⁽⁵⁷⁾.
- (44) Pokud jde o řádnost formy opatření, ověření vyváženosti dále požaduje, aby státní podpora byla vhodným politickým nástrojem pro řešení problému. V této souvislosti regulace *ex ante* sice v mnoha případech usnadnila zavádění širokopásmového připojení v městských a hustěji osídlených oblastech, ale nemusí být vždy dostatečným nástrojem k zajištění nabídky širokopásmových služeb, zejména v oblastech s jejich nedostatečnou dostupností, kde je základní výnosnost takových investic nízká⁽⁵⁸⁾. Obdobně ani opatření na podporu širokopásmového připojení na straně poptávky (například poukázky pro koncové uživatele), ačkoliv mohou pozitivně přispět k rozšíření širokopásmového připojení⁽⁵⁹⁾, nemohou nedostatečnou dostupnost širokopásmového připojení vždy vyřešit⁽⁶⁰⁾. V některých situacích tedy může být veřejné financování jedinou možností, jak problém nedostatečné dostupnosti širokopásmového připojení překonat. Orgány poskytující podporu budou rovněž zohledňovat šíři (opětovného) přidělování, jež vede k případnému zavádění sítí v cílových oblastech, aby mohlo být dosaženo cílů těchto orgánů, aniž by byly poskytovány přímé granty.
- ⁽⁵³⁾ Členské státy často oznamují rámcové programy, v nichž je popsáno, za jakých podmínek je možné poskytnout místní nebo regionální financování na zavedení širokopásmového připojení. Viz např. N 62/10 – Finsko, *Vysokorychlostní širokopásmové připojení ve Finsku*, Německo, N 53/10 *Rámcový program spolkové vlády na podporu kabelových vedení*, nebo Švédsko, N 30/10 *Rozvoj širokopásmových sítí v rámci programu rozvoje venkova*.
- ⁽⁵⁴⁾ Viz poznámka pod čarou č. 5.
- ⁽⁵⁵⁾ Tím by se zvýšila transparentnost, snížila administrativní zátěž místních orgánů; také by se díky tomu nemusely VRO zabývat každým případem státní podpory individuálně.
- ⁽⁵⁶⁾ Viz např. Avis n° 12-A-02 du 17 janvier 2012 relatif à une demande d'avis de la commission de l'économie, du développement durable et de l'aménagement du territoire du Sénat concernant le cadre d'intervention des collectivités territoriales en matière de déploiement des réseaux à très haut débit (stanovisko francouzského orgánu pro hospodářskou soutěž v souvislosti se zaváděním širokopásmových sítí s velmi vysokou rychlostí).
- ⁽⁵⁷⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věcech N 237/08 *Podpora širokopásmového připojení v Dolním Sasku*, Německo, nebo SA.33671 *Broadband Delivery UK*, Spojené království.
- ⁽⁵⁸⁾ Viz např. rozhodnutí Komise N 473/07 – Itálie, *Širokopásmové připojení pro Alto Adige*, rozhodnutí N 570/07 – Německo, *Širokopásmové služby ve venkovských oblastech Bádenska-Württemberska*.
- ⁽⁵⁹⁾ Zejména tím, že se podpoří využívání již dostupných širokopásmových řešení, bez ohledu na to, zda se jedná o místně dostupné pozemní pevné či bezdrátové síť nebo obecně dostupná satelitní řešení.
- ⁽⁶⁰⁾ Viz rozhodnutí Komise N 222/06 – *Podpora na překonání zaostávání v oblasti digitalizace na Sardinii*, Itálie.

4) Existence motivačního účinku

- (45) Pokud jde o motivační účinek opatření, je třeba přezkoumat, zda by dotyčná investice do širokopásmové sítě nebyla provedena ve stejném časovém rámci i bez státní podpory. Pokud má provozovatel určité povinnosti související s pokrytím cílové oblasti⁽⁶¹⁾, nemusí být způsobilý pro státní podporu, neboť tato podpora pravděpodobně nemá motivační účinek.

5) Omezení podpory na nezbytné minimum

- (46) Při posuzování *přiměřené* povahy oznámených opatření (jak je podrobněji vysvětleno v dalších oddílech) Komise zdůraznila celou řadu podmínek potřebných pro to, aby byla poskytována státní podpora a případné narušení hospodářské soutěže co nejmenší.

6) Omezené negativní účinky

- (47) Změna chování příjemce podpory způsobená touto podporou však může mít rovněž negativní účinky na hospodářskou soutěž a obchod. Rozsah narušení hospodářské soutěže může být posouzen z hlediska účinků na konkurenty. Pokud konkurenti vidí, že výnosnost jejich původní investice se v důsledku uvedené podpory snižuje, mohou se rozhodnout omezit své vlastní budoucí investice nebo dokonce úplně odejít z trhu⁽⁶²⁾. Pokud je navíc pravděpodobné, že příjemce podpory – vybraný na základě soutěžního výběrového řízení – má již dominantní postavení na trhu nebo může dominantní postavení získat díky investici financované státem, mohlo by opatření podpory oslabit konkurenční tlak, který mohou konkurenti vyvíjet. Pokud státní podpora nebo podmínky, které jsou s podporou spojeny (včetně metody jejího financování, je-li nedílnou součástí této podpory), společně vedou k porušení práva EU, nelze uvedenou podporu považovat za slučitelnou s vnitřním trhem⁽⁶³⁾.

7) Transparentnost

- (48) Podpora musí být udělena transparentním způsobem. Je nutné zejména zajistit, aby členské státy, hospodářské subjekty, zainteresovaná veřejnost a Komise měly snadný přístup ke všem relevantním aktům a souvisejícím informacím o podpoře, jež byla na jejich základě poskytnuta. Podrobnosti týkající se požadavků na transparentnost jsou popsány v bodě 78.

8) Obecné ověření vyváženosti a podmínky slučitelnosti, jejichž cílem je omezit narušení hospodářské soutěže

- (49) Pečlivě navržený režim státní podpory na širokopásmové sítě by měl zaručit, že celkové účinky opatření budou pozitivní.
- (50) V této souvislosti mohou být účinky opatření státní podpory popsány jako změna činnosti v porovnání se situací, která by nastala bez poskytnutí podpory. Pozitivní účinky podpory přímo souvisejí se změnou chování příjemce podpory. Tato změna by měla umožnit dosažení požadovaného cíle společného zájmu. V odvětví širokopásmových sítí podpora vede k zavedení nové infrastruktury, která by jinak neexistovala, z čehož na trhu vyplynou dodatečné kapacity a větší rychlost, jakož i nižší ceny a lepší výběr pro spotřebitele, vyšší kvalita a inovace. Rovněž by měla za následek lepší přístup spotřebitelů ke zdrojům přístupným on-line, což by společně s větší ochranou spotřebitele v této oblasti mohlo stimulovat zvyšování poptávky. Tento vývoj přispěje k dokončení jednotného digitálního trhu a bude přínosný pro hospodářství EU jako celek.
- (51) Dotovaná infrastruktura by měla umožnit dosažení „skokové změny“, pokud jde o dostupnost širokopásmových služeb. „Skoková změna“ může být prokázána, pokud v důsledku veřejného zásahu 1)

⁽⁶¹⁾ To se může týkat například provozovatelů mobilních technologií LTE (*long-term evolution*) či provozovatelů technologie LTE Advanced, pokud mají v licenčních podmínkách určité cíle ohledně pokrytí v cílové oblasti. Obdobně, pokud provozovatel pověřený povinnostmi univerzální služby obdrží vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby, nemůže mu být poskytnuta další státní podpora na financování stejné sítě.

⁽⁶²⁾ Na tento typ účinků lze odkazovat jako na „vytěsnění“.

⁽⁶³⁾ Viz například rozsudek ve věci Spolková republika Německo proti Komisi Evropských společenství, C-156/98, Sb. rozh. 2000, s. I-6857, bod 78 a ve věci Régie Networks, C-333/07, Sb. rozh. 2008, s. I-10807, body 94–116.

vybraný uchazeč provede nové rozsáhlé investice do širokopásmových sítí⁽⁶⁴⁾ a 2) dotovaná infrastruktura přinese na trh nové významné možnosti, pokud jde o dostupnost a kapacitu⁽⁶⁵⁾ širokopásmových služeb, rychlost a hospodářskou soutěž⁽⁶⁶⁾. Skoková změna se porovná se stávající sítí, jakož i zavedením konkrétně plánované sítě.

- (52) Aby byly negativní účinky na hospodářskou soutěž omezeny na nejnižší možnou míru, musí být při přípravě opatření podpory splněna řada podmínek, jak je uvedeno níže v oddíle 3.4.
- (53) V zájmu dalšího omezení narušení hospodářské soutěže může Komise požadovat, aby byly některé režimy časově omezeny (obvykle na dobu 4 let nebo méně) a aby byly v rámci jejich hodnocení ověřeny tyto aspekty 1) splnění předpokladů a podmínek, jež vedou k rozhodnutí o slučitelnosti podpory; 2) účinnost opatření podpory s ohledem na předem stanovené cíle podpory; 3) její dopad na trhy a hospodářskou soutěž, aby se zajistilo, že po dobu trvání režimu podpory nedošlo k nežádoucím narušujícím účinkům, které by byly v rozporu se zájmy Unie⁽⁶⁷⁾. Vzhledem k jejím cílům a v zájmu toho, aby se zamezilo vytvoření neúměrné zátěže pro členské státy, jakož i neúměrné zátěže v případě menších projektů podpory, se výše uvedené uplatní pouze na vnitrostátní režimy podpor a na velmi nákladné režimy podpor, jež se vyznačují novými vlastnostmi, nebo předpokládají významné změny v oblasti trhu, technologií a předpisů. Hodnocení, které na základě společné metodologie⁽⁶⁸⁾ provede odborník nezávislý na orgánu, jež poskytuje státní podporu, se zveřejní. Hodnocení bude Komisi předloženo včas, aby bylo možno posoudit možné prodloužení opatření podpory, a v každém případě po uplynutí platnosti režimu. Přesný rozsah a způsoby hodnocení jsou vymezeny v rozhodnutí o schválení daného opatření podpory. Jakékoli následné opatření podpory s podobným cílem vezme v úvahu výsledek uvedeného hodnocení v úvahu.
- (54) Pokud ověření vyváženosti prokáže, že negativní účinky převažují nad přínosy, může Komise podporu zakázat, nebo požádat, aby bylo přijato nápravné opatření týkající se buď formy podpory, nebo narušení hospodářské soutěže, které z podpory vyplývá.

3. POSUZOVÁNÍ STÁTNÍ PODPORY PRO ŠIROKOPÁSMOVÉ PŘIPOJENÍ

3.1 Typy širokopásmových sítí

- (55) Pro účely posouzení státní podpory rozlišují nynější pokyny mezi základními sítěmi a sítěmi NGA.
- (56) Mezi základní širokopásmové sítě lze zařadit několik různých technologických platforem zahrnujících asymetrické digitální účastnické přípojky (až po ADSL2+), tradiční kabelové sítě (např. DOCSIS 2.0), mobilní sítě třetí generace (UMTS) a satelitní systémy.

⁽⁶⁴⁾ Například marginální investice, jež souvisí pouze s modernizací aktivních složek sítě, by neměly být považovány za způsobilé pro státní podporu. Obdobně, ačkoli by určité technologie zvyšující výkonnost kovového vedení (jako např. vektorizace) mohly zvýšit kapacitu stávajících sítí, nemusí vyžadovat rozsáhlé investice do nové infrastruktury, a tudíž by neměly být způsobilé pro státní podporu.

⁽⁶⁵⁾ Například modernizace základní sítě vedoucí k vytvoření širokopásmové sítě NGA. Skokovou změnou by mohly být rovněž některé modernizace sítě NGA (jako je rozšíření optického připojení, které by toto připojení přiblížilo koncovému uživateli). V oblastech, kde jsou širokopásmové sítě již zavedeny, by uplatnění skokové změny mělo zajistit, že státní podpora nepovede ke zdvojení stávající infrastruktury. Obdobně by malá a postupná modernizace stávajících infrastruktur – např. z 12 Mb/s na 24 Mb/s – pravděpodobně nepřinesla dodatečné kapacity k poskytování služeb (a pravděpodobně by nepřiměřeně zvýhodnila stávajícího provozovatele).

⁽⁶⁶⁾ Dotovaná síť by měla mít pozitivní účinek na hospodářskou soutěž, což znamená, že by měla umožnit účinný přístup na různých úrovních infrastruktury tak, jak je uvedeno v bodě 78 a v případě podpory na zavedení sítě NGA rovněž v bodě 80.

⁽⁶⁷⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věci SA.33671 – Spojené království, *Broadband Delivery UK* (Poskytování širokopásmového připojení ve Spojeném království).

⁽⁶⁸⁾ Takovou společnou metodologii může Komise poskytnout.

- (57) V současné fázi vývoje trhů a technologií⁽⁶⁹⁾ jsou sítě NGA přístupové sítě, které využívají zcela nebo zčásti optických prvků⁽⁷⁰⁾ a které jsou schopné dodávat služby širokopásmového přístupu s dokonalejšími vlastnostmi ve srovnání se stávajícími základními širokopásmovými sítěmi⁽⁷¹⁾.
- (58) Sítě NGA mají mít alespoň následující vlastnosti: i) spolehlivé poskytování služeb při současném zajištění velmi vysoké rychlosti na účastníka – pomocí páteřní sítě z optických vláken (nebo rovnocenné technologie) a v dostatečné blízkosti prostor uživatele tak, aby se zajistilo skutečné vysokorychlostní připojení; ii) podpora nejrozumnějších vyspělých digitálních služeb včetně konvergovaných služeb spočívajících plně na technologii IP a iii) podstatně vyšší rychlost uploadu (ve srovnání se základními širokopásmovými sítěmi). V současném stádiu vývoje trhu a technologií jsou sítě NGA: i) přístupové sítě z optických vláken (FTTx)⁽⁷²⁾, ii) vyspělé modernizované kabelové sítě⁽⁷³⁾ a iii) některé vyspělé bezdrátové přístupové sítě, díky kterým lze účastníkovi⁽⁷⁴⁾ poskytnout spolehlivé vysokorychlostní připojení.
- (59) Je třeba mít na paměti, že v dlouhodobějším výhledu se předpokládá, že sítě NGA stávající základní širokopásmové sítě nahradí, a nikoli pouze zdokonalí. Vzhledem k tomu, že sítě NGA vyžadují jinou síťovou architekturu, která nabízí podstatně kvalitnější širokopásmové služby, než jaké jsou k dispozici dnes, a poskytují četné služby, které současné širokopásmové sítě nepodporují, je pravděpodobné, že se v budoucnosti budou objevovat významné rozdíly mezi oblastmi, které budou pokryty sítěmi NGA, a těmi, které jimi pokryty nebudou⁽⁷⁵⁾.
- (60) Členské státy mohou samy rozhodovat o podobě svého zásahu za předpokladu, že je takový zásah v souladu s pravidly státní podpory. V některých případech se mohou členské státy rozhodnout financovat takzvané sítě nové generace (NGN), tj. sítě páteřního propojení (backhaul), jež nedosahují ke koncovému uživateli. Sítě páteřního propojení jsou pro maloobchodní telekomunikační operátory nezbytným předpokladem pro poskytování přístupových služeb koncovým uživatelům. Tento typ sítí je schopen podporovat jak základní sítě, tak sítě typu NGA⁽⁷⁶⁾: záleží na (investičním) rozhodnutí telekomunikačních operátorů, který typ infrastruktury „poslední míle“ chtějí na síť páteřního propojení⁽⁷⁷⁾ napojit. Veřejné orgány mohou rovněž rozhodnout, že provedou pouze stavební a inženýrské práce (například výkopy na pozemcích ve veřejném vlastnictví či výstavbu kabelovodů) s cílem umožnit a zrychlit instalaci vlastních síťových prvků dotčenými provozovateli. Veřejné orgány mohou kromě toho vzít v úvahu také satelitní řešení, pokud se takové řešení jeví jako vhodné.
-
- ⁽⁶⁹⁾ V důsledku rychlého technologického vývoje mohou být v budoucnu služby NGA poskytovány také prostřednictvím jiných technologií.
- ⁽⁷⁰⁾ Koaxiální, bezdrátové a mobilní technologie využívají do jisté míry podpůrnou infrastrukturu složenou z vláken. Konceptně se tak podobají kabelové síti, u níž se v jedné části poslední míle pro poskytnutí služby využívá kovového kabelu namísto optického vlákna.
- ⁽⁷¹⁾ Konečné připojení ke koncovému uživateli může být zajištěno jak pomocí kabelových, tak i bezdrátových technologií. Vzhledem k rychlému vývoji vyspělých bezdrátových technologií – jako jsou technologie LTE Advanced – a vzhledem k stále většímu rozšíření technologií LTE nebo Wi-Fi na trhu, by mohlo být pevné bezdrátové připojení nové generace (založené například na mobilní – popřípadě upravené – širokopásmové technologii) schůdnou alternativou pro určité kabelové sítě NGA (například FTTCab), pokud jsou splněny určité podmínky. Protože jsou bezdrátová média „sdílená“ (rychlost na uživatele závisí na počtu připojených uživatelů v dotčené oblasti) a svou podstatou podléhají proměnlivým podmínkám životního prostředí, je možné, že bude muset být příští generace pevných bezdrátových sítí zaváděna s určitým stupněm hustoty a/nebo s vyspělými konfiguracemi (například směrové antény a/nebo více antén), aby se spolehlivě zajistila minimální rychlost downloadu na účastníka, kterou lze od NGA očekávat. Přístupová bezdrátová síť nové generace založená na upravené mobilní širokopásmové technologii musí uživatelům také zajistit požadovanou úroveň kvality služeb v pevném místě a zároveň zajistit poskytnutí služby v dané oblasti zájmu všem ostatním mobilním účastníkům.
- ⁽⁷²⁾ Termínem FTTx se odkazuje na FTTC, FTTN, FTTP, FTTH a FTTB.
- ⁽⁷³⁾ Použije se alespoň standard pro kabelové modemy „DOCSIS 3.0“.
- ⁽⁷⁴⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věci SA.33671 – Spojené království, *Broadband Delivery UK* (Poskytování širokopásmového připojení ve Spojeném království).
- ⁽⁷⁵⁾ Jestliže dnes rozdíly mezi oblastmi, kde je k dispozici pouze úzkopásmový (vytáčený) internet, a oblastí se širokopásmovým připojením znamenají, že první z nich považujeme za „bílé“ místo, měla by být obdobně za „bílé místo z hlediska NGA“ považována i oblast, která postrádá širokopásmovou infrastrukturu nové generace, i když v ní může být zavedena jedna základní širokopásmová infrastruktura.
- ⁽⁷⁶⁾ Důležitou vlastností páteřní infrastruktury sítí nové generace – ve srovnání s dalšími sítěmi, které nedosahují ke koncovému uživateli (jako např. FTTC) – je to, že je tato infrastruktura otevřená vzájemnému propojení s ostatními sítěmi.
- ⁽⁷⁷⁾ Rozhodnutí Komise ve věci N 407/09 – Španělsko, *Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta)* (Optická vlákna Katalánsko (Xarxa Oberta)).

3.2 Rozlišování mezi „bílymi, šedými a černými místy“ v případě základních širokopásmových sítí

- (61) Při posuzování selhání trhu a cílů týkajících se spravedlivého přístupu je možné rozlišovat mezi typy oblastí, na něž se lze zaměřit. Toto rozlišení je vysvětleno v oddílech níže. Pokud je veřejný zásah omezen na část páteřního propojení sítě, bude v rámci identifikace cílových oblastí při posuzování státní podpory zohledněna jak situace na trzích s páteřním propojením, tak situace na přístupových trzích ⁽⁷⁸⁾.
- (62) Níže budou popsána různá standardní odůvodnění veřejných zásahů v těchto zeměpisných oblastech.
- (63) Aby se zjistilo, zda je daná zeměpisná oblast „bílým, šedým nebo černým místem“ – jak je popsáno níže – musí orgán poskytující podporu určit, zda v cílové oblasti existuje širokopásmová infrastruktura. Aby bylo možné dále zajistit, že veřejný zásah nenaruší soukromé investice, orgány poskytující podporu by měly také ověřit, zda soukromí investoři mají v blízké budoucnosti konkrétní plány na zavedení vlastní infrastruktury. Výraz „blízká budoucnost“ je třeba chápat jako období tří let ⁽⁷⁹⁾. Pokud orgán poskytující podporu využije pro zavedení dotované infrastruktury delšího časového období, stejného časového období by mělo být rovněž využito na posouzení existence investičních plánů komerčních provozovatelů.
- (64) Orgán poskytující podporu by měl zveřejnit souhrn plánovaného opatření podpory a vyzvat zúčastněné strany k předložení připomínek za účelem ověření toho, že žádný soukromý investor v blízké budoucnosti neplánuje zavést vlastní infrastrukturu.
- (65) Existuje riziko, že pouhé „vyjádření zájmu“ ze strany soukromého investora by mohlo vést k prodlevě při zavádění širokopásmových služeb v cílové oblasti, pokud by následně k této investici nedošlo a veřejný zásah by byl zároveň odložen. Orgán poskytující podporu by proto mohl před odkladem veřejného zásahu vyžadovat od soukromého investora určité závazky. Tyto závazky by měly zajistit, aby během tří let nebo během delšího období stanoveného pro podporovanou investici bylo dosaženo – pokud jde o pokrytí – výrazného pokroku. Dále může po příslušném provozovateli vyžadovat, aby uzavřel odpovídající smlouvu, ve které budou závazky týkající se zavedení širokopásmové infrastruktury uvedeny. Tato smlouva může stanovovat určité dílčí cíle, které by bylo třeba v průběhu tříletého období splnit ⁽⁸⁰⁾, a podávání zpráv o dosaženém pokroku. Pokud nebude daný dílčí cíl splněn, může orgán poskytující podporu pokračovat ve svých plánech týkajících se veřejného zásahu. Toto pravidlo se vztahuje jak na základní síť, tak na síť NGA.

„Bílá místa“: podpora cíle územní soudržnosti a hospodářského rozvoje

- (66) „Bílá místa“ jsou oblasti, ve kterých neexistuje žádná širokopásmová infrastruktura a není pravděpodobné, že by v nich v blízké budoucnosti vznikla. Cíle Komise vytyčené v Digitální agendě předpokládají úplné pokrytí základními širokopásmovými službami v EU do konce roku 2013 a zajištění rychlosti nejméně 30 Mb/s v celé EU do roku 2020. Prioritou jsou tudíž včasné investice v oblastech s dosud nedostatečným pokrytím. Komise proto uznává, že členské státy prostřednictvím finanční podpory na poskytování širokopásmových služeb v oblastech, v nichž není širokopásmové připojení v současnosti k dispozici, sledují skutečné cíle soudržnosti a hospodářského rozvoje, a jejich zásahy tak budou pravděpodobně v souladu se společným zájmem za předpokladu, že podmínky stanovené v oddíle 3.4. jsou splněny ⁽⁸¹⁾.

⁽⁷⁸⁾ Rozhodnutí Komise ve věcech N 407/09 – Španělsko, *Optical fibre Catalonia (Xarxa Oberta)* (Optická vlákna Katalánsko (Xarxa Oberta)) a SA.33438 – Polsko, *Broadband network for Eastern Poland* (Širokopásmová síť pro východní Polsko).

⁽⁷⁹⁾ Toto tříleté období by začínalo okamžikem zveřejnění plánovaného opatření podpory.

⁽⁸⁰⁾ Provozovatel by měl být v tomto ohledu schopen prokázat, že během období tří let pokryje podstatnou část dotyčného území a obyvatelstva. Orgán poskytující podporu může například po provozovateli, jenž projeví zájem o vybudování své vlastní infrastruktury v cílové oblasti, požadovat, aby do dvou měsíců předložil věrohodný obchodní plán, podpůrnou dokumentaci (jako je smlouva o bankovním úvěru) a podrobný harmonogram zavádění sítí. Investice by pak měla být zahájena během dvanácti měsíců, kdy již bude získána většina přístupových práv potřebných k realizaci projektu. Další dílčí cíle ohledně pokroku v rámci daného opatření mohou být sjednány pro každé období šesti měsíců.

⁽⁸¹⁾ Viz například rozhodnutí Komise ve věci N 607/09 – Irsko, *Rural Broadband Reach* nebo ve věci N 172/09 – Slovinsko, *Broadband development in Slovenia*.

„Šedá místa“: potřeba podrobnějšího posouzení

- (67) „Šedá místa“ jsou oblasti, ve kterých působí jeden provozovatel sítě a v jejichž případě není pravděpodobné, že by v nich v blízké budoucnosti vznikla další síť⁽⁸²⁾. Jeden provozovatel sítě⁽⁸³⁾ nutně neznamená, že nedochází k selhání trhu nebo že neexistuje problém se soudržností. Pokud má provozovatel tržní sílu (monopol), může poskytovat občanům služby, u nichž není poměr kvality a ceny optimální. Některé kategorie uživatelů nemusí mít k dispozici odpovídající služby nebo jsou maloobchodní ceny těchto služeb při neexistenci regulovaných tarifů pro velkoobchodní přístup vyšší než ceny stejných služeb nabízených v oblastech či regionech dané země, v nichž probíhá intenzivnější hospodářská soutěž, ale které jsou jinak srovnatelné. Pokud navíc existují jenom omezené vyhlídky na to, že na trh vstoupí alternativní provozovatelé, může být financování alternativní infrastruktury vhodným opatřením⁽⁸⁴⁾.
- (68) Na druhou stranu v oblastech, kde již jeden provozovatel širokopásmové sítě působí, by dotace na vybudování alternativní sítě mohly narušit tržní dynamiku. Státní podpora na zavádění širokopásmových sítí v „šedých místech“ je proto opodstatněná pouze tehdy, je-li jasně prokázáno přetrvávající selhání trhu. Bude nezbytné provést podrobnější analýzu a důkladné posouzení slučitelnosti.
- (69) „Šedá místa“ by mohla být považována za způsobila pro státní podporu za předpokladu, že jsou splněny podmínky slučitelnosti uvedené v oddíle 3.4., a pokud se prokáže, že i) nejsou nabízeny cenově dostupné nebo dostatečné služby odpovídající potřebám občanů či podniků⁽⁸⁵⁾ a ii) k dosažení stejných cílů nejsou k dispozici opatření méně narušující hospodářskou soutěž (včetně regulace *ex ante*).
- (70) Při rozhodování, zda jsou předpoklady i) a ii) splněny, Komise zejména posoudí, zda:
- a) na trhu existují celkově nepřiměřené podmínky, a to mimo jiné posouzením úrovně aktuálních cen širokopásmového připojení, druhu služeb nabízených koncovým uživatelům (domácnostem a podnikům) a podmínek, které jsou s nimi spojovány;
 - b) při neexistenci regulace *ex ante* vynucované VRO není třetím stranám nabízen účinný přístup k síti nebo zda jsou podmínky přístupu nepříznivé pro účinnou hospodářskou soutěž;
 - c) celkové překážky vstupu brání možnému vstupu dalších operátorů⁽⁸⁶⁾ elektronických komunikací na trh a

⁽⁸²⁾ Stejná společnost může v téže oblasti odděleně provozovat jak pevnou, tak mobilní síť, to však „barvu“ dané oblasti nemění.

⁽⁸³⁾ Situace v oblasti hospodářské soutěže je posuzována podle počtu existujících provozovatelů infrastruktury. V rozhodnutí Komise N 330/10 – Francie, *Programme national Très Haut Débit* (Národní program vysokorychlostního internetu) – bylo objasněno, že byť v rámci jedné sítě (včetně zpřístupnění účastnického vedení – LLU, Local Loop Unbundling) působí několik maloobchodních poskytovatelů, není daná oblast „černým místem“, nýbrž se stále jedná o „šedé místo“, jelikož tam existuje pouze jedna infrastruktura. Zároveň bude existence konkurenčních provozovatelů (na maloobchodní úrovni) považována za známku toho, že daná oblast, i když jde o „šedé místo“, nemusí být problematická z hlediska existence selhání trhu. Problémy týkající se přístupu a kvality služby bude třeba přesvědčivě doložit.

⁽⁸⁴⁾ Ve svém rozhodnutí N 131/05 – Spojené království, *FibreSpeed Broadband Project Wales* (Projekt širokopásmového připojení FibreSpeed ve Walesu) musela Komise posoudit, zda lze finanční podporu poskytnutou velšskými orgány na výstavbu otevřené optické sítě nezávislé na poskytovateli, která propojuje 14 obchodních parků, prohlásit za slučitelnou přesto, že v cílových místech již poskytoval služby stávající provozovatel sítě, který nabízel pronajaté okruhy za regulované ceny. Komise zjistila, že pronajaté okruhy nabízené stávajícím provozovatelem byly velice drahé, takže malé a střední podniky si je prakticky nemohly dovolat. Viz též rozhodnutí Komise N 890/06 – Francie, *Aide du Sicoval pour un réseau de très haut débit* a rozhodnutí Komise N 284/05 – Irsko, *Regional Broadband Programme* (Regionální širokopásmový program): fáze II a fáze III programu *Metropolitan Area Networks* (MAN).

⁽⁸⁵⁾ Kromě specifikací uvedených v bodu 70 by mohly orgány poskytující podporu zohlednit ukazatele, jako je: míra rozšíření služeb s nejvyšším stupněm výkonnosti, mimořádně vysoké ceny za vysoce účinné služby (včetně pronajatých okruhů pro koncové uživatele, jak je vysvětleno v předchozí poznámce pod čarou), jež odrazují od samotného používání a od inovací, nebo rozvoj služeb elektronické veřejné správy vyžadujících větší výkonnost, než je výkonnost stávající sítě. Pokud velká část uživatelů z řad občanů a podniků již v cílové oblasti využívá adekvátní dostupnosti, musí se zajistit, aby veřejný zásah nevedl k neoprávněné výstavbě nové infrastruktury, která by nahradila infrastrukturu stávající. V tomto případě se může veřejný zásah omezit na opatření zaměřená pouze na odstranění nedostatků.

⁽⁸⁶⁾ Například zda byla již existující širokopásmová síť vybudována na základě přednostního využití kabelových nebo přednostního přístupu ke kabelovým, k nimž ostatní provozovatelé sítí nemají přístup či s nimi není sdíleno.

- d) uvedené problémy nebylo možné vyřešit přijetím opatření ani uložením nápravných opatření vůči stávajícímu poskytovateli sítě ze strany příslušného VRO nebo orgánu pro ochranu hospodářské soutěže.
- (71) Ověření slučitelnosti popsané v oddíle 3.4. bude provedeno pouze u „šedých míst“, jež splňují výše uvedená kritéria způsobilosti.

„Černá místa“: státní zásah není nutný

- (72) Jestliže v dané zeměpisné oblasti působí nebo v blízké budoucnosti budou působit alespoň dvě základní širokopásmové sítě různých poskytovatelů a širokopásmové služby jsou zde poskytovány za konkurenčních podmínek (hospodářská soutěž založená na vlastní infrastruktuře⁽⁸⁷⁾), lze mít za to, že nedochází k žádnému selhání trhu. Proto existuje jen velmi malý prostor k tomu, aby se státním zásahem dosáhlo dalších přínosů. Státní podpora na financování výstavby další širokopásmové sítě se srovnatelnou kapacitou naopak zpravidla povede k nepřijatelnému narušení hospodářské soutěže a k vytěsnění soukromých investorů. Neexistuje-li tedy jasně prokázané selhání trhu, bude Komise na opatření financující zavedení další širokopásmové infrastruktury v „černém místě“ pohlížet negativně⁽⁸⁸⁾.

3.3 Rozlišování mezi „bílymi, šedými a černými místy“ v případě sítí NGA

- (73) Rozlišení mezi „bílymi, šedými a černými místy“ – výše uvedené v oddíle 3.2. – má význam i pro posouzení toho, zda je státní podpora na sítě NGA slučitelná s vnitřním trhem podle čl. 107 odst. 3 písm. c).
- (74) V současnosti mohou určité vyspělé základní širokopásmové sítě podporovat po modernizaci aktivního zařízení i některé širokopásmové služby, které budou v budoucnu pravděpodobně nabízeny prostřednictvím sítí NGA (jako jsou služby „triple play“), a přispívat tak k plnění cílů Digitální agendy. Přesto se mohou objevit nové produkty nebo služby, které nebudou nahraditelné ani na straně nabídky, ani na straně poptávky a které budou vyžadovat kapacitu, spolehlivost a podstatně rychlejší upload a download překračující fyzikální horní mez základní širokopásmové infrastruktury.

„Bílá místa z hlediska NGA“

- (75) Pro účely posouzení státní podpory na sítě NGA by se oblast, kde sítě NGA v současnosti neexistují a kde ani není pravděpodobné, že by je během tří let v souladu s bodem 63 až bodem 65 vybudovali soukromí investoři, měla pokládat za „bílé místo z hlediska NGA“. Taková oblast je způsobilá pro státní podporu na sítě NGA za předpokladu, že jsou splněny podmínky slučitelnosti uvedené v oddíle 3.4. a 3.5.

„Šedá místa z hlediska NGA“

- (76) Za „šedé místo z hlediska NGA“ by se měla považovat oblast, ve které existuje nebo se v nadcházejících třech letech bude zavádět pouze jedna síť NGA⁽⁸⁹⁾, a žádný provozovatel zde v nadcházejících třech letech neplánuje zavedení další sítě NGA. Při posuzování otázky, zda by v dané oblasti mohli jiní investoři vybudovat další síť NGA, je třeba brát v potaz veškerá stávající regulační nebo legislativní opatření, která mohla snížit překážky pro zavádění takových sítí (přístup ke kabelovým, sdílení

⁽⁸⁷⁾ Taková situace se považuje za konkurenční „šedé místo“, pokud je přítomna pouze jedna infrastruktura, a to i v případě, že tuto infrastrukturu využívá – zpřístupněním účastnického vedení (LLU) – několik operátorů elektronických komunikací. Ve smyslu těchto pokynů ji nelze považovat za „černé místo“. Viz rovněž rozhodnutí Komise ve věci SA.31316 – Francie, *Programme national Très haut débit* (Národní program vysokorychlostního internetu).

⁽⁸⁸⁾ Viz rozhodnutí Komise ze dne 19. července 2006 o podpoře C 35/05 (ex N 59/05) – Nizozemsko, *Broadband infrastructure in Appingedam* (Vybudování širokopásmové sítě v Appingedamu), Úř. věst. L 86, 27.3.2007, s. 1. V tomto rozhodnutí Komise poznamenala, že síly hospodářské soutěže na daném trhu nebyly náležitě zohledněny a že konkrétně nizozemský trh se širokopásmovým připojením se vyznačuje rychlým vývojem a poskytovatelé elektronických komunikačních služeb, včetně provozovatelů kabelových služeb a poskytovatelů internetových služeb, na něm zavádějí širokopásmové služby s velmi vysokou kapacitou bez jakékoli státní podpory.

⁽⁸⁹⁾ Stejná společnost může v témže místě odděleně provozovat jak pevnou, tak bezdrátovou síť NGA, to však „barvu“ daného místa nemění.

infrastruktury apod.). Komise bude muset provést detailnější analýzu s cílem ověřit, zda je státní zásah nutný, jelikož je s ním v takových oblastech spojeno vysoké riziko vytěsnění stávajících investorů a narušení hospodářské soutěže. V tomto ohledu Komise provede své posouzení na základě podmínek slučitelnosti stanovených v těchto pokynech.

„Černá místa z hlediska NGA“

- (77) Pokud v dané oblasti existují nebo budou v nadcházejících třech letech zavedeny alespoň dvě sítě NGA různých provozovatelů, oblast je třeba považovat za „černé místo z hlediska NGA“. Komise bude mít za to, že státní podpora na další, veřejně financovanou, rovnocennou síť NGA v těchto oblastech pravděpodobně vážně naruší hospodářskou soutěž, a je tudíž podle článku 107 odst. 3 písm. c) neslučitelná s vnitřním trhem.

3.4 Forma opatření a nutnost omezit narušení hospodářské soutěže

- (78) Jakákoli státní podpora na zavedení širokopásmového připojení by měla splňovat všechny zásady slučitelnosti uvedené v oddíle 2.5., mimo jiné ohledně cíle společného zájmu, existence selhání trhu, vhodnosti a motivačního účinku opatření. Pokud jde o omezení narušení hospodářské soutěže – kromě prokázání toho, jak se ve všech případech dosáhne „skokové změny“ (v „bílých, šedých a černých místech“) ⁽⁹⁰⁾ – musí být splněny následující nezbytné podmínky, aby se prokázala přiměřenost opatření. Při nesplnění některé z těchto podmínek by bylo pravděpodobně třeba provést důkladné posouzení ⁽⁹¹⁾, které by mohlo vést k závěru, že podpora je neslučitelná s vnitřním trhem.

- a) *Podrobné zmapování a analýza pokrytí*: Členské státy by měly – pokud možno ve spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány – jasně vymezit, na které zeměpisné oblasti se budou daná opatření podpory ⁽⁹²⁾ vztahovat. Konzultace s vnitrostátními regulačními orgány se doporučuje, není však povinná. Osvědčilo se vytvoření centrální databáze infrastruktury dostupné na vnitrostátní úrovni, čímž se zvyšuje transparentnost a snižují náklady na provádění menších, místních projektů. Členské státy mohou samy vymezit cílové oblasti, avšak je jim doporučeno, aby před zahájením zadávacího řízení ⁽⁹³⁾ vzaly v úvahu hospodářské podmínky příslušných regionů.
- b) *Veřejná konzultace*: Členské státy by měly přiměřeně propagovat hlavní znaky opatření a seznam cílových oblastí tím, že zveřejní relevantní informace o projektu a vyzvou zúčastněné strany k podání připomínek. Zveřejněním na centrální internetové stránce na vnitrostátní úrovni se v zásadě zajistí, že jsou tyto informace zpřístupněny všem zúčastněným stranám. Také ověřením výsledků mapování ve veřejné konzultaci členské státy omezí na minimum narušení hospodářské soutěže se stávajícími poskytovateli a se subjekty, které mají připraveny investiční plány pro blízkou budoucnost, a umožní těmto investorům plánovat jejich činnost ⁽⁹⁴⁾. Podrobné zmapování a důkladné konzultace zajistí nejen vysoký stupeň transparentnosti, ale slouží také jako základní nástroj pro vymezení „bílých, šedých a černých míst“ ⁽⁹⁵⁾.

⁽⁹⁰⁾ Viz bod 51 výše.

⁽⁹¹⁾ Podrobné posouzení by si mohlo vyžádat zahájení řízení podle čl. 108 odst. 2 SFEU.

⁽⁹²⁾ Toto mapování by mělo být provedeno na základě domácností, které se nacházejí v dosahu určité infrastruktury sítí, a nikoli na základě skutečného počtu domácností nebo zákazníků, kteří jsou na síť napojeni jako odběratelé.

⁽⁹³⁾ Například příliš malé cílové oblasti nemusí účastníkům trhu poskytovat dostatečné hospodářské pobídky, aby se ucházeli o podporu, zatímco příliš velké oblasti mohou znamenat horší výsledek výběrového řízení, pokud jde o hospodářskou soutěž. Několik výběrových řízení by rovněž umožnilo různým potenciálním podnikům využít státní podporu, a tím zabránit, aby se tržní podíl jednoho (již dominantního) provozovatele díky opatření státní podpory ještě posílil tím, že zvýhodní velké účastníky trhu nebo že odradí od technologií, které by byly konkurenceschopné hlavně v malých cílových oblastech.

⁽⁹⁴⁾ Lze-li prokázat, že stávající provozovatelé neposkytli veřejným orgánům smysluplné informace pro účely nutného zmapování, mohou tyto orgány vycházet z jakýchkoliv jim dostupných informací.

⁽⁹⁵⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věci N 266/08 – Německo, *Broadband in rural areas of Bayern* (Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech Bavorska).

- c) *Soutěžní výběrové řízení*: Vždy, když orgán poskytující podporu vybere pro účely zavedení a provozování dotované infrastruktury⁽⁹⁶⁾ dalšího provozovatele, musí být výběrové řízení v souladu s charakterem a zásadami směrnic EU o veřejných zakázkách⁽⁹⁷⁾. Zajistí se tím transparentnost pro všechny investory, kteří se chtějí ucházet o provedení a/nebo správu dotovaného projektu. Rovné a nediskriminační zacházení se všemi účastníky a objektivní hodnotící kritéria jsou nezbytnými podmínkami. Soutěžní zadávací řízení umožňuje snížit rozpočtové náklady a minimalizovat možnou státní podporu, přičemž zároveň omezuje selektivní povahu opatření, protože volba příjemce podpory není známa předem⁽⁹⁸⁾. Členské státy zajistí transparentní řízení⁽⁹⁹⁾ a umožní hospodářskou soutěž⁽¹⁰⁰⁾, přičemž využijí zvláštní centrální internetové stránky na vnitrostátní úrovni, kde zveřejní všechna probíhající zadávací řízení týkající se opatření státní podpory⁽¹⁰¹⁾ na širokopásmové připojení.
- d) *Ekonomicky nejvýhodnější nabídka*: Orgán poskytující podporu může v rámci soutěžního zadávacího řízení stanovit kvalitativní kritéria pro přidělení zakázky, na jejichž základě jsou předložené nabídky posuzovány. K příslušným kritériím pro přidělení zakázky může například patřit dosažené zeměpisné pokrytí⁽¹⁰²⁾ udržitelnost technologického přístupu nebo dopad navrhovaného řešení na hospodářskou soutěž⁽¹⁰³⁾. Tato kvalitativní kritéria a požadovaná částka podpory musí být vzájemně vyvážené. Za účelem snížení výše poskytnuté podpory by měl při obdobných, pokud ne identických kvalitativních podmínkách, účastník s nejnižší požadovanou podporou v zásadě získat v rámci celkového posouzení jeho nabídky více prioritních bodů. Zadavatel by měl vždy předem vymezit relativní váhu, kterou bude mít každé zvolené (kvalitativní) kritérium.
- e) *Technologická neutralita*: Jelikož k poskytování širokopásmových služeb existují různá technologická řešení, ve výběrovém řízení by se neměla upřednostňovat ani vylučovat žádná konkrétní technologie či síťová platforma. Uchazeči by měli mít právo navrhnout zajištění požadovaných širokopásmových služeb pomocí libovolné technologie nebo kombinace technologií, které považují za nejvhodnější. Orgán poskytující podporu tak má právo vybrat na základě objektivních kritérií výběrového řízení nejvhodnější technologické řešení nebo kombinaci technologií. Za pomoci kombinace technologií tak lze v zásadě dosáhnout univerzálního pokrytí větších cílových oblastí.
- f) *Využití stávající infrastruktury*: Jelikož opětovné použití stávající infrastruktury patří mezi hlavní nákladové faktory při zavádění širokopásmových sítí, členské státy by měly uchazeče vybízet k využívání dostupné stávající infrastruktury, aby se zabránilo zbytečnému zdvojení zdrojů a souvisejícímu plýtvání a snížila částka veřejných prostředků. Každý provozovatel, který vlastní

⁽⁹⁶⁾ Rozdílná situace nastane tehdy, když se veřejný orgán rozhodne zavést a spravovat síť přímo (nebo prostřednictvím subjektu, který je v jeho výlučném vlastnictví), jako je tomu např. v rozhodnutí Komise ve věci N 330/10 – Francie, Programme national Très Haut Débit (Národní program vysokorychlostního internetu) a SA.33807 (11/N) – Itálie, National Broadband Plan (Plán širokopásmových služeb). V takových případech, aby se dosáhlo téhož výsledku hospodářské soutěže, kterého bylo dosaženo od liberalizace odvětví elektronických komunikací v Unii, a zvláště pak hospodářské soutěže, která dnes existuje na maloobchodním trhu s širokopásmovým připojením, platí v případě dotovaných sítí, jež jsou spravovány státem, následující: 1) provozovatelé sítí ve veřejném vlastnictví omezí svou činnost na předem stanovené cílové oblasti a nebudou expandovat do jiných komerčně zajímavých regionů; 2) veřejný orgán omezí svou činnost tak, aby udržel pasivní infrastrukturu a zajistil k ní přístup, avšak nebude se účastnit hospodářské soutěže s komerčními provozovateli na maloobchodní úrovni a 3) povede se oddělené účetnictví mezi finančními prostředky použitými na provoz sítí a ostatními prostředky, které má veřejný orgán k dispozici.

⁽⁹⁷⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby, Úř. věst. L 134, 30.4.2004, s. 114.

⁽⁹⁸⁾ Viz např. rozhodnutí Komise N 475/07 – Irsko, National Broadband Scheme (NBS) (Vnitrostátní režim širokopásmových služeb), rozhodnutí Komise N 157/06 – Spojené království, South Yorkshire Digital region Broadband Project (Širokopásmový projekt Digitální region jižní Yorkshire).

⁽⁹⁹⁾ Pokud je předmětem takového soutěžního výběrového řízení veřejná zakázka, na kterou se vztahují směrnice EU o veřejných zakázkách 2004/17/ES nebo 2004/18/ES, oznámení o zahájení zadávacího řízení se zveřejní v Úředním věstníku EU, aby se zajistila celoevropská hospodářská soutěž v souladu s požadavky těchto směrnic. Ve všech ostatních případech se informace o zadávacím řízení zveřejní alespoň na celostátní úrovni.

⁽¹⁰⁰⁾ V případě, že na základě konkurenčního výběrového řízení není vybrán dostatečný počet uchazečů, výpočet nákladů navrhovaný vítězným uchazečem může být ověřen externím auditorem.

⁽¹⁰¹⁾ Pokud není z technických důvodů proveditelné zřídit vnitrostátní internetové stránky, měly by být zavedeny internetové stránky regionální. Takové regionální internetové stránky by měly být navzájem propojeny.

⁽¹⁰²⁾ Podle definice zeměpisných oblastí uvedené ve vyhlášení konkurenčního výběrového řízení.

⁽¹⁰³⁾ Například topologie sítí umožňující plné a účinné zpřístupnění by mohly získat více bodů. Je třeba poznamenat, že v tomto stádiu rozvoje trhu je topologie pojení mezi dvěma body (point to point) z hlediska dlouhodobé hospodářské soutěže výhodnější než topologie spojení mezi bodem a více body (point to multipoint), zatímco náklady na zavedení jsou srovnatelné především v městských oblastech. Síť point to point budou moci poskytovat plné a účinné zpřístupnění až po standardizaci přístupu k síti WDM-PON (wavelength-division-multiplexed passive optical network, pasivní optická síť s vlnovým dělením) a podle platných předpisových rámců.

nebo spravuje infrastrukturu (nezávisle na tom, je-li tato infrastruktura skutečně využívána) v cílové oblasti a který se hodlá zúčastnit zadávacího řízení, by měl splňovat tyto podmínky: i) během veřejné konzultace informuje orgán poskytující podporu a VRO o této infrastruktuře, ii) poskytne ostatním uchazečům veškeré relevantní informace v okamžiku, který by těmto uchazečům umožňoval zahrnout tuto infrastrukturu do svých nabídek. Členské státy by měly na vnitrostátní úrovni zřídit databázi s informacemi o dostupnosti stávajících infrastruktur, které lze opětovně využít při zavádění širokopásmových sítí.

- g) *Velkoobchodní přístup*: Nepostradatelnou součástí každého státního opatření na podporu širokopásmového připojení je účinný velkoobchodní přístup třetích stran k dotované širokopásmové infrastruktuře. Velkoobchodní přístup zejména umožňuje ostatním provozovatelům soutěžit s vybraným účastníkem zadávacího řízení (pokud ten působí i na maloobchodní úrovni), a tím posiluje možnosti volby a hospodářskou soutěž v oblastech, kterých se opatření týká, a současně brání vzniku regionálních monopolů na poskytování služeb. Jelikož se tato podmínka uplatňuje pouze na příjemce státní podpory, nezávisí na předchozí analýze trhu ve smyslu článku 7 rámcové směrnice ⁽¹⁰⁴⁾. Povinnosti poskytovat velkoobchodní přístup předepsané pro dotované sítě by měly být sladěny s portfoliem povinností poskytování přístupu stanovených podle odvětvové regulace ⁽¹⁰⁵⁾. V zásadě by dotované společnosti měly nabízet širší škálu produktů velkoobchodního přístupu než společnosti pověřené VRO v rámci odvětvové regulace u subjektů s významnou tržní silou ⁽¹⁰⁶⁾, neboť příjemce podpory nevyužívá k zavádění své vlastní infrastruktury pouze své vlastní zdroje, nýbrž peníze daňových poplatníků ⁽¹⁰⁷⁾. Tento velkoobchodní přístup by měl být zaručen co nejdříve před zahájením provozu sítě ⁽¹⁰⁸⁾.

Účinný velkoobchodní přístup k dotované infrastruktuře ⁽¹⁰⁹⁾ by měl být nabízen po dobu nejméně sedmi let. Pokud VRO na konci sedmiletého období označí podle platného předpisového rámce provozovatele předmětné infrastruktury za operátora s významnou tržní silou na zvláštním dotčeném trhu, měla by být v souladu s předpisovým rámcem pro elektronické komunikace uložena povinnost poskytnout přístup. VRO nebo dalším příslušným vnitrostátním orgánům se doporučuje, aby pro orgány poskytující podporu uveřejnily pokyny k zásadám stanovování podmínek a tarifů pro velkoobchodní přístup. V zájmu poskytnutí účinného přístupu se tytéž přístupové podmínky uplatní na celou dotovanou síť včetně těch jejích částí, kde se již používá stávající infrastruktura ⁽¹¹⁰⁾. Povinnosti poskytnout přístup se prosazují nezávisle na změně vlastnických vztahů, na správě nebo provozu dotované infrastruktury.

- h) *Stanovení ceny za velkoobchodní přístup*: Stanovení referenční hodnoty je významným nástrojem pro zajištění toho, aby byly prostřednictvím udělené podpory napodobeny tržní podmínky existující na jiných, konkurenčních trzích se širokopásmovým připojením. Velkoobchodní cena za přístup by měla vycházet ze zásad, které pro stanovování cen zavede VRO, a z referenční hodnoty a měly by

⁽¹⁰⁴⁾ Navíc pokud členské státy zvolí model řízení, v jehož rámci dotovaná širokopásmová infrastruktura nabízí pouze velkoobchodní služby přístupu třetím stranám a nenabízí maloobchodní služby, pravděpodobně narušení hospodářské soutěže se dále omezí, protože takovým modelem řízení sítě je možné se vyhnout potenciálně složitým otázkám stlačování marží a skrytých forem diskriminace v přístupu. Viz například SA.30317 *Banda larga de alta velocidade em Portugal* (Vysokorychlostní širokopásmové připojení v Portugalsku).

⁽¹⁰⁵⁾ Pokud se opatření státní podpory vztahuje na financování nových prvků pasivní infrastruktury, jako jsou kabelovody nebo stožáry, měl by být i k nim poskytnut časově neomezený přístup. Viz například rozhodnutí Komise ve věcech N 53/10 – *Rahmenregelung der Bundesregierung zur Bereitstellung von Leerrohren* (Rámcový program spolkové vlády na podporu kabelových vedení), Německo, N 596/09 – *Strategia per la riduzione del digital divide in Lombardia* (Strategie k překlenutí digitální propasti v Lombardii), Itálie, N 383/09 – *Änderung der Breitbandbeihilferegelung* N 150/08 – *Breitbandversorgung ländlicher Räume im Freistaat Sachsen* (Změna N 150/2008 Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech v Sasku), Německo, N 330/10 – *Programme national Très Haut Débit* (Národní program vysokorychlostního internetu), Francie.

⁽¹⁰⁶⁾ Například pro síť NGA by referenčním bodem měl být seznam produktů přístupu obsažený v doporučení o NGA.

⁽¹⁰⁷⁾ Je-li státní podpora poskytována na financování výstavby kabelovodů, měly by mít tyto kabelovody dostatečnou kapacitu na obsluhu několika kabelových sítí a umožňovat řešení *point-to-multipoint* i *point-to-point*.

⁽¹⁰⁸⁾ Pokud provozovatel sítě poskytuje rovněž maloobchodní služby v souladu s doporučením o NGA, znamenalo by to obvykle poskytnutí přístupu nejméně 6 měsíců před zahájením této maloobchodní služby.

⁽¹⁰⁹⁾ Účinný velkoobchodní přístup k dotované infrastruktuře může být poskytován prostřednictvím produktů velkoobchodního přístupu podrobně popsanych v příloze II.

⁽¹¹⁰⁾ Například využívání velkoobchodního přístupu třetími stranami nemůže být omezeno pouze na maloobchodní širokopásmové služby.

zohledňovat podporu, kterou obdržel provozovatel sítě⁽¹¹¹⁾. Pro stanovení referenční hodnoty se použijí průměrné zveřejněné velkoobchodní ceny, které jsou účtovány v jiných srovnatelných částech dané země nebo Unie, ve kterých probíhá intenzivnější hospodářská soutěž, nebo, pokud uvedené zveřejněné ceny nejsou k dispozici, ceny, které byly již stanoveny či schváleny VRO pro dotčené trhy nebo služby. Pokud nejsou k dispozici zveřejněné nebo regulované ceny pro určité produkty velkoobchodního přístupu, které by mohly sloužit ke stanovení referenční hodnoty, měly by ceny být stanovovány podle zásad nákladové orientace v souladu s metodikou, která je vypracována podle odvětvového regulačního rámce⁽¹¹²⁾. Vzhledem ke složitosti stanovování referenčních cen velkoobchodního přístupu se členské státy vyzývají, aby udělily VRO mandát a poskytly mu potřebný počet pracovníků, kteří by v těchto záležitostech udělovali orgánům poskytujícím podporu poradenství. Nejméně dva měsíce před oznámením by měl být VRO zaslán podrobný popis projektu podpory, tak aby tento orgán měl k dispozici dostatek času na vydání stanoviska. Pokud VRO získá tuto pravomoc, měl by orgán poskytující podporu při stanovování cen za velkoobchodní přístup a podmínek požádat VRO o poradenství. Kritéria stanovování referenčních hodnot by měla být jasně uvedena v zadávací dokumentaci.

- i) *Sledování a mechanismus zpětného získání (claw-back)*: Orgány poskytující podporu pozorně sledují provádění projektů širokopásmového připojení po celou dobu trvání projektu. Je-li provozovatel vybrán na základě soutěžního výběrového řízení, není zpravidla tolik zapotřebí monitorovat následný vývoj ziskovosti projektu. V řadě případů může být vhodnější stanovit výši podpory předem s cílem uhradit část nákladů na určité období předem nežli výši podpory stanovovat na bázi skutečně vzniklých nákladů a příjmů. V původním modelu je obvykle více pobídek pro společnost, aby časem omezovala náklady a zvyšovala svou efektivnost. Avšak v případech, kdy je budoucí vývoj nákladů a příjmů stížen značnou mírou nejistoty a kdy je dána výrazná informační asymetrie, může orgán veřejné moci uplatnit i takové modely financování, v jejichž rámci není výše podpory stanovována v plném rozsahu předem, nýbrž které kombinují přístup *ex ante* a *ex post* (např. s využitím mechanismu zpětného získání prostředků, jenž umožňuje rovnoměrně rozdělovat neočekávaný zisk). Aby malé místní projekty nebyly nepřiměřeně zatěžovány, lze pro mechanismus zpětného získání zavést určitý minimální limit. Členské státy by tedy měly mechanismus zpětného získání uplatnit v případě, přesahuje-li výše podpory na daný projekt 10 milionů EUR⁽¹¹³⁾. Orgány poskytující podporu mohou předpokládat, že jakýkoli dodatečný zisk zpětně získaný od vybraného uchazeče by se mohl použít na další rozšíření širokopásmové sítě v rámci režimu, a to za stejných podmínek jako u původního opatření podpory. Povinnost vítězného uchazeče vést oddělené účtenictví, pokud jde o získanou dotaci, umožní orgánům poskytujícím podporu lépe sledovat jak provádění režimu, tak veškerý dodatečný zisk⁽¹¹⁴⁾.
- j) *Transparentnost*: Členské státy na centrální internetové stránce zveřejní k opatřením státní podpory alespoň tyto informace: úplné znění schváleného režimu podpory a jeho prováděcí ustanovení, název či jméno příjemce podpory, výši podpory, intenzitu podpory a použitou technologii. Tyto informace se zveřejní poté, co bude přijato rozhodnutí o poskytnutí podpory, budou uchovávány po dobu nejméně deseti let a budou bez omezení přístupny veřejnosti. Příjemce podpory je povinen poskytnout oprávněným třetím stranám úplný a nediskriminační přístup k informacím o své infrastruktuře (mj. včetně kabelovodů, rozvodných skříní a optických kabelů) vybudované na základě opatření státní podpory⁽¹¹⁵⁾, aby se ostatní provozovatelé mohli o možnosti přístupu k této

⁽¹¹¹⁾ Rozsah, v jakém je přihlíženo k výši podpory, se může lišit v závislosti na konkurenční situaci v daném soutěžním výběrovém řízení a na cílové oblasti. Referenční hodnota by proto představovala horní mez velkoobchodní ceny.

⁽¹¹²⁾ Aby provozovatelé uměle nenavýšovali náklady, doporučuje se členským státům uzavírat zakázky, které podniky motivují k tomu, aby postupem času své náklady snižovaly. Například na rozdíl od zakázek s nákladově kalkulovanou cenou by zakázka s pevně stanovenou cenou představovala pro podnik pobídku k postupnému snižování nákladů.

⁽¹¹³⁾ Zpětné získání není nutné v případě čistě velkoobchodních infrastruktur ve veřejném vlastnictví, které spravuje veřejný orgán pouze za účelem poskytování spravedlivého a nediskriminačního přístupu všem provozovatelům, pokud jsou splněny podmínky stanovené v poznámce pod čarou č. 96.

⁽¹¹⁴⁾ Příklady osvědčených postupů potvrzují, že vhodné by bylo sledování a zpětné získávání prostředků po dobu minimálně sedmi let a že jakýkoli dodatečný zisk (tj. zisk vyšší než zisk uvedený v původním obchodním plánu nebo průměrný zisk v odvětví) by se rozdělil mezi příjemce a veřejné orgány podle intenzity podpory.

⁽¹¹⁵⁾ Tyto údaje by měly být pravidelně aktualizovány (např. každých šest měsíců) a být k dispozici ve volných formátech.

infrastruktuře snadno přesvědčit. Dále by měl veškeré relevantní informace o širokopásmové síti uvést v centrálním rejstříku širokopásmových infrastruktur, pokud v členském státě taková databáze existuje, a/nebo je poskytnout VRO.

- k) **Oznamování:** Počínaje dnem, kdy se síť začne používat, by měl orgán poskytující státní podporu po dobu trvání daného opatření předkládat Evropské komisi každé dva roky klíčové informace o projektech podpory⁽¹¹⁶⁾. V případě vnitrostátních nebo regionálních rámcových programů by vnitrostátní nebo regionální orgány měly konsolidovat informace o jednotlivých opatřeních a poskytnout je Evropské komisi. Komise může při přijímání rozhodnutí v rámci těchto pokynů žádat předložení dalších zpráv ohledně udělené podpory.

3.5 Podpora rychlého zavádění sítí NGA

- (79) Podle stejné politiky, která se uplatňuje u zavádění základních širokopásmových sítí, může i státní podpora ve prospěch zavedení sítě NGA představovat vhodný a opodstatněný nástroj, je-li splněno několik základních podmínek. Zatímco komerční provozovatelé přijímají investiční rozhodnutí o sítích NGA na základě očekávané ziskovosti, musí volba, kterou činí veřejný orgán, zohlednit rovněž veřejný zájem na financování otevřené a neutrální platformy, na níž bude o poskytování služeb koncovým uživatelům schopno soutěžit více provozovatelů.
- (80) Opatření na podporu zavádění sítí NGA musí splňovat podmínky slučitelnosti uvedené v oddílech 2.5 a 3.4. Kromě toho musí být splněny následující podmínky, jež zohledňují specifické situace, ve kterých bude k veřejným investicím do sítí NGA docházet.
- a) **Velkoobchodní přístup:** Vzhledem k ekonomické stránce sítí NGA je nanejvýš důležité zajistit účinný velkoobchodní přístup pro další provozovatele. Platí to zejména v oblastech, kde spolu již soutěží provozovatelé základních širokopásmových sítí⁽¹¹⁷⁾ a kde je nutno zajistit, aby byla zachována situace tržní soutěže, která byla dána ještě před provedením zásahu. Podmínky přístupu popsané v oddílu 3.4 jsou specifikovány níže. Dotovaná síť proto musí nabízet přístup za spravedlivých a nediskriminačních podmínek všem provozovatelům, kteří o něj požádají, a poskytovat jim možnost účinného a úplného zpřístupnění účastnického vedení⁽¹¹⁸⁾. Mimoto musí mít další provozovatelé přístup nejen k aktivní⁽¹¹⁹⁾, ale i k pasivní síťové infrastruktuře⁽¹²⁰⁾. Kromě přístupu k bitovému toku a zpřístupnění účastnického vedení a jejich úseků by povinnost poskytovat přístup proto měla zahrnovat i právo k používání kabelovodů a stožárů, nenasvícených vláken či rozvodných skříní⁽¹²¹⁾. Účinný velkoobchodní přístup by měl být poskytován po dobu nejméně sedmi let a právo přístupu ke kabelovodům či stožárům by nemělo být časově omezeno. Tímto požadavkem nejsou dotčeny ani obdobné regulační povinnosti, které může uložit VRO na zvláštním dotčeném trhu za účelem podpory účinné hospodářské soutěže, ani opatření přijatá během uvedené lhůty nebo po jejím uplynutí⁽¹²²⁾.

⁽¹¹⁶⁾ Tyto údaje by měly kromě údajů, které již byly zveřejněny podle bodu 3.4 písm. j), zahrnovat též datum, kdy se síť začne používat, produkty velkoobchodního přístupu, počet subjektů usilujících o přístup k síti a poskytovatelů služeb na síti, počet domů v dosahu sítě a míru využití sítě.

⁽¹¹⁷⁾ Včetně provozovatelů LLU.

⁽¹¹⁸⁾ V této fázi rozvoje trhu může být účinně zpřístupněna topologie přímého spojení mezi dvěma body (*point-to-point*). Pokud vybraný uchazeč zavádí síť vycházející z topologie přímého spojení mezi bodem a více body (*point-to-multipoint*), musí mít jasně stanovenou povinnost umožňovat účinné zpřístupnění účastnického vedení prostřednictvím vlnového dělení (WDM, *wavelength division multiplexing*), jakmile je přístup standardizovaný a komerčně dostupný. Dokud není zpřístupnění účastnického vedení prostřednictvím vlnového dělení účinné, musí vybraný uchazeč poskytovat subjektům usilujícím o přístup virtuální produkt zpřístupnění účastnického vedení, který se co nejvíce blíží zpřístupnění fyzickému.

⁽¹¹⁹⁾ Pokud další provozovatelé jakožto nepřímí příjemci podpory získají přístup na velkoobchodní úrovni, mohou být nuceni sami poskytovat přístup k bitovému toku. Například v rozhodnutí Komise ve věci N 330/10 – Francie, *Programme national Très Haut Débit* (Národní program vysokorychlostního internetu) byl požadován rovněž aktivní přístup navzdory skutečnosti, že podpora byla udělena pouze na pasivní infrastrukturu.

⁽¹²⁰⁾ Jako je např. zařízení v objektech zákazníka nebo jiné zařízení nutné k provozu sítě. Ukáže-li se, že je pro účely poskytnutí účinného přístupu nezbytné zmodernizovat určité části sítě, je nutno tuto skutečnost uvést v plánech orgánů poskytujících podporu, např.: stanovit, že kabelovody musí mít náležitou kapacitu, zvětšit rozměry rozvodných skříní pro účely účinného zpřístupnění účastnického vedení atd.

⁽¹²¹⁾ Striktní povinnost poskytovat přístup je o to důležitější, že je třeba řešit dočasné nahrazování mezi službami nabízenými stávajícími provozovateli ADSL a těmi, které jsou nabízeny provozovateli budoucích sítí NGA. Povinnost poskytovat přístup zajistí, aby konkurenční provozovatelé ADSL mohli převést své zákazníky do sítě NGA, jakmile bude dotovaná síť dokončena, a tedy aby mohli začít s plánováním vlastních budoucích investic bez konkurenčního znevýhodnění. Viz například N 461/09 – Spojené království, *Cornwall & Isles of Scilly Next Generation Broadband*.

⁽¹²²⁾ V tomto ohledu by mělo být zohledněno možné přetrvávání zvláštních tržních podmínek, které odůvodňovaly poskytnutí podpory provozovateli předmětné infrastruktury.

V oblastech s nízkou hustotou osídlení, kde je nabídka širokopásmových služeb omezená, nebo v případě malých místních společností může nastat případ, že povinnost nabízet všechny typy produktů přístupu může nepřiměřeně zvýšit investiční náklady⁽¹²³⁾, aniž by se dosáhlo významných výhod z hlediska rostoucí konkurence⁽¹²⁴⁾. V takové situaci lze předpokládat, že se produkty přístupu vyžadující nákladné zásahy do dotované infrastruktury, se kterými se jinak nepočítalo (např. společné umístění v mezilehlých distribučních bodech), budou nabízet pouze v případě přiměřené poptávky ze strany dalšího provozovatele. Poptávka se považuje za přiměřenou, pokud i) subjekt usilující o přístup předloží ucelený obchodní plán, v němž odůvodní vývoj produktu na dotované síti a ii) jiný provozovatel ve stejné zeměpisné oblasti dosud nenabízí srovnatelný přístupový produkt za stejnou cenu jako za produkty v hustěji osídlených oblastech⁽¹²⁵⁾.

Předchozí odstavec naopak nelze použít v hustěji osídlených oblastech, kde lze očekávat rozvoj konkurence v oblasti infrastruktury. V těchto oblastech by tedy měla dotovaná síť podporovat všechny druhy produktů přístupu k síti, jež mohou provozovatelé potřebovat⁽¹²⁶⁾.

- b) *Spravedlivé a nediskriminační zacházení*: Dotovaná infrastruktura musí umožňovat poskytování konkurenceschopných a cenově dostupných služeb koncovým zákazníkům konkurenčními provozovateli. V případech, kdy je provozovatel sítě vertikálně integrován, musí být zavedeny dostatečné pojistky, aby nedocházelo ke střetu zájmů, nepřipustné diskriminaci vůči subjektům usilujícím o přístup a poskytovatelům obsahu ani k jakýmkoliv dalším skrytým nepřímým výhodám. V témže duchu by měla kritéria pro zadání zakázky obsahovat ustanovení, že uchazečům, kteří nabízejí čistě velkoobchodní model, čistě pasivní model či oba uvedené modely, budou přiděleny body navíc.
- (81) Zvláště pozitivní účinky na hospodářskou soutěž vykazují projekty státní podpory, jež jsou zaměřeny na financování sítí páteřního propojení⁽¹²⁷⁾ nebo se omezují na stavební práce, k nimž mají přístup všichni provozovatelé a technologie. K těmto účinkům bude při posuzování projektů přihlédnuto.

3.6 Podpora na superrychlé širokopásmové síti

- (82) S ohledem na cíle Digitální agendy, zejména dosažení toho, aby 50 % internetových připojení mělo rychlost vyšší než 100 Mb/s, a s ohledem na skutečnost, že zejména v městských oblastech mohou být vyšší nároky na výkonnost v porovnání s tím, co jsou komerční investoři ochotni v blízké budoucnosti nabídnout, by veřejný zásah mohl být odchýlen od bodu (77) a v rámci výjimky povolen v případě sítí NGA, jež jsou schopny zajistit superrychlé připojení, jehož výkon by výrazně převyšoval 100 Mb/s.
- (83) V „černých místech z hlediska NGA“ by mohl být tento zásah povolen pouze v případě, je-li na základě níže uvedených kumulativních kritérií doloženo splnění podmínky „skokové změny“, kterou vyžaduje bod (51):
- a) stávající nebo plánované⁽¹²⁸⁾ síť NGA nedosahují optickými prvky až k objektům koncových uživatelů⁽¹²⁹⁾;

⁽¹²³⁾ Nepřiměřené navýšení nákladů musí orgán poskytující podporu doložit podrobnými a objektivními kalkulacemi nákladů.

⁽¹²⁴⁾ Viz např. rozhodnutí Komise ve věci N 330/10 – Francie, *Programme national Très Haut Débit* (Národní program vysokorychlostního internetu), a ve věci SA.33671 – Spojené království, *Broadband Delivery UK* (Poskytování širokopásmového připojení ve Spojeném království).

⁽¹²⁵⁾ Jiné podmínky může Komise akceptovat na základě analýzy přiměřenosti s ohledem na specifika daného případu a celkové zvážení všech aspektů. Viz např. rozhodnutí Komise ve věci N 330/10 – Francie, *Programme national Très Haut Débit* (Národní program vysokorychlostního internetu), a ve věci SA.33671 – Spojené království, *Broadband Delivery UK* (Poskytování širokopásmového připojení ve Spojeném království). Jsou-li tyto podmínky splněny, měl by být přístup poskytnout ve lhůtě, jež je pro daný trh obvyklá. Ve sporném případě by orgán poskytující podporu měl požádat VRO nebo jiný příslušný vnitrostátní orgán o poradenství.

⁽¹²⁶⁾ Například pasivní pevná síť musí být schopna v závislosti na volbě provozovatelů podporovat topologie *point-to-point* i *point-to-multipoint*. Zejména v případě hustěji obydlených oblastí, jež jsou způsobilé pro státní podporu, by nebylo pokládáno za žádoucí ve veřejném zájmu poskytovat podporu investicím do prosté modernizace stávajících sítí, jež nepřinášejí rovněž „skokovou změnu“ v oblasti hospodářské soutěže.

⁽¹²⁷⁾ Viz bod (60) výše. Zásahy, jež překračují úroveň centrálního úřadu, budou pokládány již za NGA, a nikoli za NGN. Viz rozhodnutí Komise ve věci SA.34031 – *Next generation broadband in Valle d'Aosta* (Širokopásmové připojení nové generace ve Valle d'Aosta).

⁽¹²⁸⁾ Na základě věrohodných investičních plánů pro blízkou budoucnost tří let v souladu s body (63) až (65).

⁽¹²⁹⁾ Například síť NGA nedosahují svými optickými prvky k objektům koncových uživatelů v případě sítí FTTN (*fibre-to-the-nodes*), kde jsou optická vlákna instalována pouze k uzlům (rozvodným skříním). Také některé kabelové sítě obdobně vedou optická vlákna pouze k rozvodným skříním a pro připojení koncových uživatelů používají koaxiální kabely.

- b) tržní situace se nevyvíjí tak, že by v souladu s body (63) až (65) měly být v blízké budoucnosti podle investičních plánů komerčních provozovatelů poskytovány na konkurenční bázi superrychlé služby ⁽¹³⁰⁾ o rychlosti nad 100 Mb/s;
- c) očekává se poptávka po takových kvalitativních vylepšeních ⁽¹³¹⁾.
- (84) V situaci popsané v předchozím odstavci musí každá nová dotovaná síť splňovat podmínky slučitelnosti stanovené v bodech (78) a (80). Orgán poskytující podporu musí dále prokázat, že:
- a) ve srovnání s ověřitelnými vlastnostmi a výkonností stávajících či plánovaných sítí se dotovaná síť vyznačuje výrazně dokonalejšími technologickými vlastnostmi a vyšší výkonností ⁽¹³²⁾ a
- b) dotovaná síť bude založena na otevřené architektuře, jež bude provozována pouze jako velkoobchodní síť, a
- c) podpora nevede k nadměrnému narušení hospodářské soutěže s jinými technologiemi NGA, jež byly v nedávné době předmětem významných investic do nové infrastruktury, jež v týchž cílových oblastech provedly tržní subjekty ⁽¹³³⁾.
- (85) Teprve po splnění těchto dodatečných podmínek může být veřejné financování takových sítí považováno v rámci ověření vyváženosti za slučitelné. Jinými slovy by toto financování muselo vést k podstatnému, udržitelnému, nikoliv jen přechodnému technologickému pokroku, jenž bude mít pozitivní účinek na hospodářskou soutěž, aniž by současně mělo neúměrný odrazující účinek na soukromé investice.

4. ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

- (86) Tyto pokyny se použijí od prvního dne po zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (87) Komise tyto pokyny uplatní na všechna oznámená opatření podpory, ohledně nichž má přijmout rozhodnutí, po zveřejnění těchto pokynů v *Úředním věstníku Evropské unie*, a to i v případech, kdy byly projekty oznámeny před tímto zveřejněním.
- (88) V souladu se sdělením Komise o určení pravidel použitelných na posouzení protiprávních státních podpor ⁽¹³⁴⁾ použije Komise na protiprávní podporu pravidla platná v okamžiku poskytnutí podpory. Proto bude uplatňovat tyto pokyny na protiprávní podporu poskytnutou po jejich zveřejnění.
- (89) Komise tímto na základě čl. 108 odst. 1 SFEU navrhuje členským státům, aby přijaly vhodná opatření a změnily v případě potřeby své stávající režimy podpory, tak aby zajistily jejich soulad s ustanoveními těchto pokynů do dvanácti měsíců po jejich zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.
- (90) Členské státy se vyzývají, aby explicitně vyslovily bezpodmínečný souhlas s těmito navrhovanými vhodnými opatřeními ve lhůtě dvou měsíců ode dne zveřejnění těchto pokynů v *Úředním věstníku Evropské unie*. Pokud se dotýčný členský stát nevyjádří, bude mít Komise za to, že s navrhovanými opatřeními nesouhlasí.
- (91) Komise může přezkoumat nynější pokyny na základě důležitých aspektů budoucího vývoje trhů, technologií a předpisů.

⁽¹³⁰⁾ Například v oblasti, kde je zavedena FTTC či rovnocenná síť a modernizovaná kabelová síť (alespoň Docsis 3.0), jsou tržní podmínky obecně pokládány za dostatečně konkurenční, aby se mohly vyvinout směrem k poskytování superrychlých služeb, aniž by bylo zapotřebí veřejného zásahu.

⁽¹³¹⁾ Viz např. ukazatele v poznámkách pod čarou č. 84 a 85.

⁽¹³²⁾ Viz body (63) až (65) výše.

⁽¹³³⁾ O takový případ by se jednalo zpravidla tehdy, pokud by doba návratnosti investice, kterou tržní subjekty realizovaly, nedosahovala v důsledku podpory – při zohlednění běžné doby odpisování – přiměřené délky. Přihlíženo bude zejména k následujícím (vzájemně propojeným) faktorům: objem investice, doba, jež uplynula od její realizace, minimální doba, za niž má být z investice získán adekvátní výnos, pravděpodobný účinek zavedení nové dotované superrychlé sítě na počet předplatitelů, kteří využívají stávajících sítí NGA, a relativní výše předplatného.

⁽¹³⁴⁾ Úř. věst. C 119, 22.5.2002, s. 22.

PŘÍLOHA I

TYPICKÉ ZÁSAHY V RÁMCI PODPORY ŠIROKOPÁSMOVÉHO PŘIPOJENÍ

V rámci své rozhodovací praxe Komise zjistila, že některé mechanismy financování používané členskými státy při podpoře zavádění širokopásmového připojení a posuzované podle čl. 107 odst. 1 SFEU, se vyskytují opakovaně. Následující výčet je pouze ilustrativní. Nejde o vyčerpávající přehled, jelikož veřejné orgány mohou vypracovat jiné způsoby podpory na zavedení širokopásmového připojení nebo se mohou od popisovaných modelů odchýlit. Opatření zpravidla zahrnují státní podporu, ledaže by investice byla provedena v souladu se zásadou investora v tržním hospodářství (viz oddíl 2.2).

1. *Finanční přiděly* („uhrazení části nákladů“⁽¹⁾): Ve většině případů, jež Komise posuzovala, udělil členský stát⁽²⁾ investorům v oblasti širokopásmového připojení⁽³⁾ přímý peněžní grant na vybudování, správu a komerční využití širokopásmové sítě⁽⁴⁾. Tyto granty obvykle představují státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU, jelikož jsou financovány ze státních prostředků a zvýhodňují investory při provádění obchodní činnosti za podmínek, které by na trhu nebyly k dispozici. V takových případech jsou příjemci podpory jak provozovatelé sítě přijímající grant, tak poskytovatelé služeb elektronických komunikací usilující o velkoobchodní přístup k dotované síti.
2. *Věcná podpora*: V jiných případech členské státy podporují zavádění širokopásmového připojení prostřednictvím financování zavedení úplné širokopásmové sítě (nebo její část), jež je pak k dispozici investorům v oblasti elektronických komunikací, kteří tyto síťové prvky využijí pro vlastní projekty zavádění širokopásmového připojení. Tato podpora může mít mnoho různých forem. Nejčastěji poskytují členské státy pasivní širokopásmovou infrastrukturu: jde o stavební a inženýrské práce (například výkopové práce na silnici) nebo pokládání kabelovodů nebo nenasvícených vláken⁽⁵⁾. Tato forma podpory zvýhodňuje jak investory v oblasti širokopásmového připojení, kteří ušetří příslušné investiční náklady⁽⁶⁾, tak poskytovatele služeb elektronických komunikací, kteří usilují o velkoobchodní přístup k dotované infrastruktuře.
3. *Státem provozovaná širokopásmová síť nebo její část*: O státní podporu se může jednat i v případě, kdy stát – namísto poskytnutí podpory investorovi v oblasti širokopásmového připojení – vybuduje širokopásmovou síť (nebo její část) a provozuje ji přímo prostřednictvím subjektu veřejné správy nebo interní společnosti⁽⁷⁾. Podle tohoto modelu zásahu se obvykle vybuduje pasivní síťová infrastruktura ve veřejném vlastnictví a je dána k dispozici provozovatelům širokopásmového připojení, kteří k síti získají nediskriminační velkoobchodní přístup. Provozování sítě a poskytování velkoobchodního přístupu k ní za protiplnění představuje hospodářskou činnost ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU. Vybudování širokopásmové sítě za účelem jejího komerčního využívání představuje podle judikatury hospodářskou činnost, tzn. o státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 SFEU se může jednat už v okamžiku vybudování širokopásmové sítě⁽⁸⁾. Poskytovatelé služeb elektronických komunikací usilující o velkoobchodní přístup k veřejně provozované síti budou rovněž považováni za příjemce podpory.
4. *Širokopásmová síť spravovaná držitelem koncese*: Členské státy mohou rovněž financovat zavedení širokopásmové sítě, jež zůstane ve veřejném vlastnictví, ale jejíž provoz je prostřednictvím soutěžního zadávacího řízení nabídnut komerčnímu provozovateli, který bude síť spravovat a využívat na velkoobchodní úrovni⁽⁹⁾. Rovněž v tomto případě může opatření vzhledem ke skutečnosti, že síť je budována za účelem jejího komerčního využívání, představovat státní podporu. Provozovatel, jenž síť spravuje a využívá, stejně jako další poskytovatelé služeb elektronických komunikací usilující o velkoobchodní přístup k síti budou rovněž považováni za příjemce podpory.

(1) Jedná se o rozdíl mezi investičními náklady a očekávanými zisky soukromých investorů.

(2) Nebo jiný veřejný orgán udělující podporu.

(3) Výrazem „investoři“ se rozumějí podniky či provozovatelé sítí elektronických komunikací, kteří investují do vybudování a zavedení širokopásmové infrastruktury.

(4) O uhrazení části nákladů jde například v rozhodnutích Komise ve věcech SA.33438 a.o – Polsko, Sieć szerokopasmowa Polski Wschodniej (Širokopásmová síť pro východní Polsko), SA.32866 – Řecko, Broadband development in Greek rural areas (Rozvoj širokopásmového připojení v řeckých venkovských oblastech), SA.31851 – Itálie, Broadband Marche, N 368/09 – Německo, Änderung der Breitbandbeihilferegelung N 115/08 – Breitbandversorgung ländlicher Räume in Deutschland (Změna režimu státní podpory pro širokopásmové připojení N 115/08 – Zavedení širokopásmového připojení do venkovských oblastí v Německu).

(5) Rozhodnutí Komise ve věcech N 53/10 – Německo, Rahmenregelung der Bundesregierung zur Bereitstellung von Leerrohren (Rámcový program spolkové vlády na podporu kabelových vedení), N 596/09 – Itálie, Strategia per la riduzione del digital divide in Lombardia (Strategie k překlenutí digitální propasti v Lombardii). Viz rovněž N 383/09 – Německo – Änderung der Breitbandbeihilferegelung N 150/08 – Breitbandversorgung ländlicher Räume im Freistaat Sachsen (Změna režimu podpory pro širokopásmové připojení N 150/08 – Širokopásmové připojení ve venkovských oblastech v Sasku).

(6) Stavební náklady a další investice do pasivní infrastruktury mohou činit až 70 % celkových nákladů na projekt širokopásmového připojení.

(7) Rozhodnutí Komise ve věci N 330/10 – Francie, Programme national Très Haut Débit (Národní program vysokorychlostního internetu), jež se týkalo různých způsobů zásahu. Jedním z nich byl případ, kdy územněsprávní celky (*collectivités territoriales*) mohou provozovat vlastní širokopásmové sítě jako režijní provoz.

(8) Rozsudek ve věcech Freistaat Sachsen v. Komise, T-443/08 a T-455/08 (dosud nezveřejněno).

(9) Rozhodnutí Komise ve věcech N 497/10 – Spojené království, SHEFA – 2 Interconnect, N 330/10 – Francie, Programme national Très Haut Débit (Národní program vysokorychlostního internetu), N 183/09 – Litva, Kaimiškujų vietovių informacinių technologijų plėtojimo tinklo plėtra (Projekt RAIN).

PŘÍLOHA II

SLOVNÍČEK TECHNICKÝCH POJMŮ

Pro účely těchto pokynů se použijí následující definice, jimiž nejsou dotčeny další změny v oblasti trhu, technologií a předpisů.

Přístupový úsek (access segment): úsek připojení mezi sítí páteřního propojení (*backhaul*) a objektem koncového uživatele (účastnická přípojka, „poslední míle“).

Sít' páteřního propojení (backhaul network): část širokopásmové sítě, jež představuje mezičlánek mezi páteřní sítí a přístupovou sítí a po níž jsou přenášena data do a z globální sítě.

Přístup k bitovému toku (bit-stream access): poskytovatel velkoobchodního přístupu instaluje vysokorychlostní přístupové spojení s objekty zákazníka a zpřístupní jej třetím stranám.

Nenasvícená vlákna (dark fibre): vlákna bez připojených přenosových systémů.

Kabelovod: podzemní potrubí či vedení používané k zavedení (optických, kovových nebo koaxiálních) kabelů širokopásmové sítě do domu.

Plné zpřístupnění (full unbundling): fyzické zpřístupnění poskytuje přístup k přístupové lince koncového zákazníka a umožňuje přenosovým systémům konkurenta přes tuto linku přenášet přímo. Za rovnocenné fyzickému zpřístupnění lze v některých případech pokládat zpřístupnění virtuální.

FTTH (fibre to the home): síť, jež optickými vlákny dosahuje k objektu koncového uživatele, tj. přístupová síť sestávající z vedení optických vláken jak přírodního, tak koncového úseku přístupové sítě (včetně zavedení sítě do budov).

FTTB (fibre to the building): síť, jež dosahuje optickými vlákny k objektu koncového uživatele, tj. vlákna jsou zavedena do budovy, ve které jsou však použity kovové, koaxiální nebo LAN kabely.

FTTN (fibre to the nodes): vedení optického vlákna končí v rozvodné skříni, jež se nachází až několik kilometrů od objektu zákazníka, koncový úsek připojení pak tvoří kovové vedení (sítě typu „fibre to the cabinet“ či síť VDSL) nebo koaxiální vedení (v kabelových sítích nebo sítích DOCSIS 3). FTTN se často považuje za přechodné řešení na cestě k plnému FTTH.

Neutrální síť: síť, jež podporují všechny typy síťových topologií. V případě sítě FTTH musí být infrastruktura schopna podporovat jak topologii *point-to-point*, tak topologii *point-to-multipoint*.

Přístupové síť nové generace (síť NGA): přístupové síť, které využívají zcela nebo zčásti optických prvků a které jsou schopné dodávat služby širokopásmového přístupu s dokonalejšími vlastnostmi ve srovnání se stávajícími základními širokopásmovými sítěmi.

Pasivní síť: širokopásmová síť bez aktivních komponentů. Obvykle se skládá z infrastruktury inženýrských sítí, kabelovodů, nenasvícených vláken a rozvodných skříní.

Pasivní velkoobchodní přístup: přístup k přenosovému médium bez elektronických komponentů.

Přímé spojení mezi bodem a více body (point-to-multipoint): síťová topologie, v níž se jednotlivé vyhrazené účastnické linky seskupují v mezilehlém pasivním uzlu (např. v rozvodné skříni) do sdílené linky. Dané seskupení (agregace) může být buď pasivní (s rozbočovači jako např. v architektuře PON) nebo aktivní (jako je FTTC).

Přímé spojení mezi dvěma body (point-to-point): síťová topologie, v níž účastnické linky zůstávají vyhrazeny ve všech úsecích od zákazníka po „metropolitní prezenční bod“ (*Metropolitan Point of Presence*).

Produkty velkoobchodního přístupu: přístup umožňuje provozovateli používat zařízení jiného provozovatele. Prostřednictvím dotované sítě lze poskytnout tyto produkty velkoobchodního přístupu:

- síť FTTH/FTTB: přístup ke kabelovodům, přístup k nenasvíceným vláknům, zpřístupnění účastnického vedení (zpřístupnění WDM-PON nebo ODF (*optical distribution frame*)) a přístup k bitovému toku,
- kabelové síť: přístup ke kabelovodům a k bitovému toku,
- síť FTTC: přístup ke kabelovodům, zpřístupnění úseků účastnického vedení a přístup k bitovému toku,
- pasivní síťová infrastruktura: přístup ke kabelovodům, přístup k nenasvíceným vláknům a/nebo zpřístupnění účastnického vedení. V případě integrovaného provozovatele: povinnosti poskytovat přístup (jež se liší od přístupu k pasivní infrastruktuře) musí být uloženy v souladu s ustanoveními v doporučení o NGA,

- širokopásmové sítě založené na ADSL: zpřístupnění účastnického vedení a přístup k bitovému toku,
 - mobilní nebo bezdrátové sítě: přístup k bitovému toku, sdílení fyzických stožárů a přístup k sítím páteřního propojení,
 - satelitní platforma: přístup k bitovému toku.
-